

15 groszy
za numer

NAPRZÓD

Miesięcznie **3.50**
złotychZagranicą **6 złotych**Wychodzi codziennie rano
z wyjątkiem poniedziałków
i dni poświęconychAdres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW**ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ**Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-96
Telefon Administracji 103-10
Konto PKO Kraków 400.670**TOWARZYSZE! ROZPOWSZECHNIJCIE „NAPRZÓD“, JEDYNY KRAKOWSKI DZIENNIK OPOZYCYJNY!**

Wizyta p. Goebbelsa

Kto zacz jest ów Józef Goebbels, który między 13 a 15 bm ma „zaszczycić“ Warszawę i Kraków swymi odwiedzinami rzekomo dla wygłoszenia odczytu? Należy zająć się tą osobistością choćby ze względu na prasę, która to w formie rejestracyjnej, to w formie protestacyjnej wiadomość tę podaje — wiadomość, która porusza i oburza, wywołując niewesołe refleksje na temat robionej u nas polityki zagranicznej.

Dr Józef Goebbels jest z urzędu ministrem propagandy Rzeszy, z powołania agitatorom, z zawodu literatem. Zanim zabłysła w całej pełni gwiazda Hitlera, Goebbels należał do typu t. zw. „literata asfaltowego“ w Berlinie, tj. takiego literata, który wedle wyprodukowanej potem „ideologii“ był narzędziem zepsucia, demoralizacji, upadku narodu niemieckiego. Sama jego powierzchowność, bardzo daleka od typu wymaganego przez rasizm, przeznaczyła go do tego rzemiosła: autora kiepskich sztuczydeł, których żaden teatr grać nie chciał. Ironją losu dziś tensam Goebbels jest naczelnym zwierzchnikiem wszystkich teatrów.

Gdy Hitlerowi nie udało się ani puczem z listopada 1923, ani potem zdobyć Niemiec południowych, mimo, że miał swą główną kwaterę w Monachjum, przerzucił swą akcję na północ, idąc na zdobycie Berlina. Berlin nie odgrywa wprawdzie w Niemczech tej roli, jaką odgrywa we Francji Paryż, ale zawsze to 4 milionowe miasto o wielkim skupieniu robotniczym, siedziba władz centralnych, stolica banków i życia gospodarczego. Na zdobycie socjalistyczno-komunistycznego Berlina desygnowano Goebbelsa, który jako urodzony Berlińczyk znał jego zwyczaje, jego specyficzną gwarę, jego słabości. I nie zawiódł zaufania. Potężny, co trzeba przyznać, mowca w przeciągu kilku lat podkopał wpływy starych partii, stworzył sobie — przeważnie z pośród b. komunistów — potężną gwardję, wżył się w metody teroru i robił po mistrzowsku propagandę zapomocą metod, których nikt szanujący się przedtem nie stosował.

Tej robocie Goebbelsa zawdzięcza głównie Hitler fakt, że Berlin przyjął spokojnie objęcie przez niego władzy. Przeciwnicy byli albo nastraszeni, albo wołali chwycić nową władzę za pole, żyć z jej odpadków. Zaczęło się królowanie Goebbelsa. Teatr i radio, prasa i kawiarnia stały się narzędziami, które się posługiwał i posługuje dla umocnienia się na zdobytem stanowisku. Znający go bliżej wiedzą doskonale, że jak był, tak pozostał sceptykiem i szydercą, że nie odnosi się z należytym respektem ani do „wodza“, ani do Goeringów czy Roehmów, których o całe niebo przewyższa rozumem i wykształceniem; nikt też nie wierzy, aby był wewnętrznie przekonany o wartości „ideałów“, które słowem i piórem głosi — jest, jak tysiące podobnych, politykiem koniunktury, a ta dziś jeszcze wieje w kierunku Hitlera, niosąc ze sobą zaszczyty, posady, dochody...

Taki arcyministr propagandy przyjeżdża teraz do Polski, której hitleryzm okazuje tyle sym-

Miljon złotych

oraz wiele innych wygranych po zł.:

300.000, 250.000, 200.000, 150.000 itd.

możesz uzyskać

jeśli zakupisz los Loterii Państwowej w najszcześliwszej kolekturze

BRACIA SAFIER

Kraków, Rynek Gł. 6

Ciągnięcie I-iej klasy już 19 b. m.

Ceny losów: ćwiartka zł. 10, połówka zł. 20, cały los zł. 40. Losy wysyła się za uprzednią opłatą przypadającej należytości na konto P. K. O. Nr. 414.400 lub przekazem pocztowym.

Zmiany na naczelnych stanowiskach w ubezpieczalniach społecznych

Warszawskie „Nowiny Codziennie“ donoszą: „Ustawa scaleniowa wprowadziła do instytucji ubezpieczeń społecznych nieprawdopodobny chaos. 40 proc. ubezpieczalni prowincjonalnych stanęło wobec groźby deficytu. I dlatego miarodajne czynniki postanowiły przeprowadzić gruntowną sanację stosunków drogą poważnych przesunięć personalnych na najbardziej eksponowanych i kierowniczych stanowiskach.

Z obowiązku dziennikarskiego notujemy pogłoski o tych zapowiedziach. Ma ustąpić wicemin. Duch, którego czynią odpowiedzialnym narówni z b. min. Hubickim za wprowadzenie ustawy scaleniowej. Mówi się o ustąpieniu prezesa Izby ubezpieczeń p. Rożnowskiego, dyrektora Izby p. Makowieckiego, komisarza zakładu ubezpieczenia chorobowego dr. W. Czarnockiego, dyrektora tegoż zakładu sen. Z. Klemensiewicza, naczelnego lekarza dr. J. Bujalskiego, i dyrektora ubezpieczalni warszawskiej p. Tad. Szubartowicza.

Wicemin. Duch ma zostać dyrektorem Banku rolnego w miejsce wicemin. Staniszewskiego; dr. Jerzy Bujalski ma być powołany na prezesa Izby ubezpieczeń i jednocześnie komisarza zakładu ubezpieczenia chorobowego, p. Rożnowski ma zostać zpowrotem dyrektorem ubezpieczenia chorobowego. Sen. Klemensiewicz ma podobno przejść na stanowisko dyrektora ubezpieczalni w Krako-

wie, dr. Czarnocki czyni starania o objęcie katedry medycyny sądowej na uniwersytecie Jagiellońskim, główny inspektor ubezpieczeń w min. op. społ. dr. Giebartowski ma podobno zostać dyrektorem zakładu ubezpieczenia emerytalnego robotników na miejsce p. M. Downarowicza, który otrzymał nominację na wiceprezydenta m. Warszawy, kierownik wydziału prawnego ubezpieczalni krakowskiej dr. Kropatsch ma zostać wicedyrektorem zakładu ubezpieczenia chorobowego, a p. Makowiecki drugim wicedyrektorem ubezpieczalni warszawskiej, której pierwszym wicedyrektorem został mianowany przed miesiącem inż. Waligórski, dotychczasowy dyrektor ubezpieczalni w Sosnowcu.

Ile jest prawdy w tych pogłoskach, najbliższa przyszłość pokaże, gdy zapadną ostateczne decyzje“.

RADOSNA TWÓRCZOŚĆ UBEZPIECZENIOWA

W związku ze scentralizowaniem zakładów ubezpieczeń społecznych mają zostać wybudowane w Warszawie nowe gmachy biurowe dla ubezpieczalni. M. in. ma być wybudowany wielki gmach dla zakładu ubezpieczenia od wypadków wobec zapowiadanego przeniesienia oddziału lwowskiego do Warszawy. Na budowę gmachów wyznaczono półtora milj. złotych.

patji, że niema tygodnia bez wzajemnej wizyty, bez grania i śpiewania obustronnych hymnów narodowych, bez najazdów dziennikarskich i t. d. Tensam Goebbels, którego „Angriff“ — jak mówią w Niemczech — ociekał krwią polską, który stale trawestował hasło Katona: państwo sezonowe (Polska) musi zniknąć — tensam człowiek i to — czemu nie zaprzeczono! — z inicjatywy „intelektualistów“ polskich będzie oświecał słuchaczy polskich zapewne nietylko o spreparowanej przez niego „ideologii“, ale chyba także o niezwykłej „przemianie duszy niemieckiej“, która pod wpływem nakazu zgóry zamieniła uczucia nienawiści do Polski w miłość, znajdując nawet

pięszcotte akcenty dla wyrażenia swego entuzjazmu dla — drugiego „wodza narodu“!

Niema co, od 26 stycznia do połowy czerwca br. zrobiliśmy wielki krok naprzód. Z niewinnego, jak zapewniano, paktu o nieagresji zrobiła się przyjaźń, o jakiej np. wobec Francji nigdy, nawet w czasach największego rozkwitu sojuszu, nie słyszeliśmy. Jeszcze żaden minister francuski nie wygłaszał odczytów w Polsce i jeszcze żadnemu „intelektualiście“ nie przyszło do głowy zaprosić jednego z prawdziwie uczonych ministrów francuskich do wygłoszenia odczytu o prawdziwej ideologii francuskiej. Ten zaszczyt zarezerwowano dla Goebbelsa — dowcip czy ironja?

„Jutro — znowu wojna”...

Beznadziejność Konferencji Rozbrojeniowej jest dzisiaj rzeczą niewątpliwą nawet dla największych entuzjastek z pośród pacyfistek angielskich. Nad Genewą unosi się gęsta mgła zakłamania powszechnego; zebrani tam „mężowie stanu” deklarują jeszcze o swoim przywiązaniu do pokoju; spierają się ze sobą — niekiedy prawie gwałtownie — o teksty różnych formuł; zgłaszają wnioski; zapewniają, że „istnieje możliwość porozumienia”... Ale wszystko to razem wzięte nie ma — obiektywnie — żadnej wartości, bo „możliwość porozumienia” — prawdziwego, nie słownego — wcale nie istnieje, bo wyścig zbrojeń już się dawno rozpoczął i pędzi naprzód w tempie wręcz błyskawicznym.

Nikt właściwie na całym świecie nie wierzy w jakiegokolwiek wyniku: pozytywne „konwentyku nad Lemaniem”, jak ktoś nazwał obrady genewskie. I, zresztą, trudno oczekiwać wiary, skoro znikły przesłanki, na których opierały się dotychczas prądy pacyfistyczne epoki powojennej.

**

Pacyfizm był bezpośrednio po roku 1918 potężną siłą realną; ogarnął miliony i miliony żołnierzy frontowych, ich żony, ich matki, ich braci; ogarnął świat nauki i świat sztuki; ogarnął znużone śmiertelnie dusze ludzkie. Liberalizm mieszczański święcił wtedy największe triumfy. Można było utrzymywać pokój w bezpośrednim otoczeniu o masy, o ich rozpaczliwą nienawiść do wojny. Stąd powstała jedyna wielka koncepcja okresu minionego, t. zw. PROTOKUŁ GENEWSKI, który budował jutro ludzkości na trzech trwałych fundamentach: bezpieczeństwo — rozbrojenie — arbitraż.

Protokół genewski runął pod ciężarem ówczesnej powrotnej fali konserwatywnej w Wielkiej Brytanji. Niebawem przyszedł faszyzm, jako zjawisko już nagminne. I odtąd szanse prób rozbrojeniowych w ramach i w granicach kapitalizmu musiały zacząć spadać wdół aż do dzisiejszego smętnego końca Konferencji genewskiej. Pacyfizm liberalny świata mieszczańskiego przeżywa moment swego ostatecznego bankructwa.

**

Socjalizm rzucił swego czasu cały swój wpływ na szalę, by ocalić protokół genewski z r. 1924. Podówczas możliwości utrwalenia pokoju istniały bowiem w samej rzeczy. Dzisiaj położenie przedstawia się inaczej: niebezpieczeństwo nowej wojny jest częścią składową problemu faszyzmu. Prąd faszystowski zmierza ku wojnie z koniecznością nieuchronną, nieubłaganą. Faszyzm nie ma przed sobą innego wyjścia. Kto chce uniknąć katastrofy wojennej, musi uczestniczyć w wysiłku walki z faszyzmem, przełamać jego rozmach, przełamanie jego ofensywy. Wszystko inne — to konwencjonalne kłamstwo bez szczerości i bez treści.

**

Ludwik de Brouckère bodaj określił sytuację w sposób lapidarny:

„ocalić ludzkość przed nową wojną może tylko „rewolucyjna” rewolucja społeczna”.

Istotnie! jeżeli w „wyścigu dziejowym” rewolucja społeczna wyprzedzi prowokację wojenną faszyzmu, — wtedy unikniemy — może — katastrofy. W tej chwili działają jeszcze hamująco te wszystkie czynniki, które nie poddały się psychozie faszystowskiej. Należą do nich w pierw-

szym rządzie Francja, Czechosłowacja, Związek Republik Sowietkich. Są to rzeczy wystarczająco proste i jasne. Niektóre posunięcia polityki zagranicznej obozu „sanacyjnego” zdawały się oznaczać, że istnieje w kołach, decydujących dzisiaj o kierunku polityki państwowej, zrozumienie takie właśnie wartości owych „czynni-

ków hamujących”. Posunięcia inne (flirt z „Trzecią Rzeszą”, flirt z Włochami, kampanja przeciw Czechosłowacji) szły w kierunku wręcz odwrotnym. Tych ostatnich posunięć nie umiemy ani zrozumieć, ani usprawiedliwić, ani wytłumaczyć sobie.

MIECZYSLAW NIEDZIAŁKOWSKI.

24-ty dzień strajku

w zakładach wapiennych i kamieniołomach w Kielcach

Pomimo 24 dni walki, strajk trwa nadal w całej pełni. Ani jeden robotnik nie przystąpił do pracy. 24 dni robotnicy trwają bezustanku na swych stanowiskach. Wobec głodowych plac, jakie były przed strajkiem, walka robotników kieleckich jest wprost bohaterską. Ani głód strajkujących i ich rodzin, ani straszliwa nędza nie może zmusić robotników do powrotu do pracy.

To też żaden strajk nie cieszył się w Kielcach tak wielką popularnością i sympatią, jak obecny. Można bez przesady powiedzieć, że wszyscy uczciwi ludzie pośpieszyli strajkującym z pomocą, jedynie inteligencja kielecka stoi na uboczu i przypatruje się obojętnie tym zma-

ganiom. Również i „czynniki miarodajne” są wobec tego zupełnie obojętne!

Dwadzieścia cztery dni minęło, jak zamarlała praca w zakładach wapiennych i kamieniołomach. Wszędzie cisza, dopiero w głębi zakładów widać ludzi... Tak, tam są ludzie, którzy zdecydowali się na walkę z potężnym kapitałem, to też kapitaliści postanowili ukarać robotników głodem, ażeby w przyszłości nie próbowali walki. Panowie Zagańscy, Erlichy i Lipszyce postawili wszystko na jedną kartkę, — GŁODU. Strajkujący robotnicy, przy poparciu kieleckiej klasy robotniczej walkę przyjęli — są zdecydowani doprowadzić ją do zwycięstwa.

Czem obdarzono 70.000 robotników niemieckich

Na II kongresie niemieckiego „Frontu Robotniczego”, o którym onegdaj pisaliśmy, przemawiał „wódz” robotników niemieckich dr. Ley, wyliczając wszystkie zasługi, jakie Front Robotniczy w ciągu pierwszego roku położył dla przemysłu niemieckiego i niemieckich przemysłowców.

Dr. Ley nie pominął także robotników. Nie zapomniał o nich. Dr. Ley w ciągu roku odwiedzał fabryki i wielkie

zakłady przemysłowe, gdzie rozmawiał bezpośrednio z robotnikami.

— Więcej niż 70.000 robotników uściśniętem dłoń — zawołał dr. Ley na kongresie.

Dla fabrykantów miał dr. Ley obniżone stawki robotnicze, zakaz strajków, zniesienie wszelkich świadczeń, a dla robotników... uściśnięcie dłoni.

Na nic więcej zdobyć się nie umiał.

Rabusie przemysłowi

(O.) W przemyśle węglowym toczy się obecnie — jak wiadomo — walka między właścicielami wielkich kopalń, a posiadaczami kopalń małych.

Manewry baronów węglowych zmierzają do wytworzenia takiego stanu rzeczy, w którym drobne i średnie kopalnie byłyby unieruchomione.

Celem tych dążeń jest zwiększenie kontyngentów dla większych kopalń. Oczywista rzecz, że rezultatem tego rodzaju zamierzeń będzie zwiększenie bezrobocia wśród górników, którzy utracą pracę, w skutek unieruchomienia kopalń.

Istotny cel dążeń baronów węglowych, to chęć podniesienia ceny węgla. Inicjatorem powyższej akcji jest niejaki p. Holenderski, który przed półtora rokiem wszedł do przemysłu węglowego, dzięki skupieniu w swoich rękach większości akcji jednej z kopalń,

położonych na terenie Zagłębia Dąbrowskiego.

Powstaje w związku z nazwiskiem p. Holenderskiego pytanie, czy nie jest to ta sama osoba, która stała na czele kartelu cementowego, rozpedzonego przed pół rokiem z powodu jego egoistycznej polityki, która utrzymywała sztywne ceny cementu, co odbijało się fatalnie na ruchu budowlanym i stanowiło poważny współczynnik bezrobocia.

Jeżeli p. Holenderski z węgla jest tym samym p. Holenderskim z cementu — to sprawa jest jasna.

Napędzonego z kartelu cementowego aferzystę należy przepędzić i z przemysłu węglowego. W przeciwnym razie rabuś przemysłowy wyrządzi bardzo dużo krzywdy ludziom pracy.

Bieg

Pochyliły się głowy, wyczęły oczy —
bieg zaczęły — już biegą — dziesięciu — szeregiem —
serce w piersi łomocze, przez usta wyskoaczy —
znaczą tor ponad ziemią lekkich kroków ściegiem.
Biegą razem — szeregiem — takt błysk nóg wybija —
błyska rytm — słychać tupot — tupot kilometrów —
biegną — tupot — kilometr kilometr wymija —
rozbiją wszystko, złamią, zepchną, piersią zetrą.
Na widzów ciężko legła bezruchu męzarnia,
zadrość biegu — bieg, bieg, bieg — do głowy uderza,
rozszerza się, rozszerza — trybuny ogarnia —
lotem serca takt biegu pragnienie wymierza.
Pozrywali się z trybun, barjery zerwali,
spadli na tor, spłynęli w taktu klamrę twardą —
nóg tupotem — za nimi — w tupot powódź wali,
tam do mety, za metę — z nimi, z awangardą...

CZESŁAW CIEPLIŃSKI.

Wśród arystokracji polskiej

W dziennikach ukazały się notatki o uroczystościach, jakie odbyły się w „wyższych sferach” arystokracji polskiej. Pisma rozwodzą się szeroko nad przepychem, towarzyszącym zaślubinom członków książęcych i królewskich rodzin w Polsce.

Jedna uroczystość odbyła się w Wielkich Hajdukach na Śląsku, gdzie „król” polskich cyganów, Michał Kwiek, wyprawił wesele swego syna, następcy tronu, z córką królewskiego rodu cyganów hiszpańskich. Przez kilkanaście dni bawiono się ochoczo, bowiem obok uroczystych zaślubin następcy tronu odbyła się koronacja samego króla Michała, który dotąd oficjalnie koronowanym nie był.

Kilkanaście dni trwały ucztę i zabawy, lalo się wino i wódka, tańczono i śpiewano.

W zabawie wzięli udział niebylegacy dygnitarze. Sam pan wojewoda śląski otrzymał zaproszenie, podpisane: „Kwiek — rex”. Poza tem z całej Europy przybyli „królowie” cyganów, a nawet zjawili się „królowie” z republikańskiej Ameryki.

Podobna uroczystość odbyła się w Warszawie. Tu książę Karol Radziwiłł, ordynat na Dawidgródzku, wydawał córkę swą, Izabellę, za Edmunda Radziwiłła, syna „sanacyjnego” działacza, ks. Janusza. Królów tym razem nie było, ale za to zjawili się dygnitarze pomajowi, jak p. Sławek, marzał. Raczkiewicz i inni. Zabawy też trwały kilka dni. Najpierw bal, potem ucztę weselną, potem „garden - party”. Chórów cygańskich nie było, natomiast przygrywała orkiestra 1-go pułku szwoleżerów.

Panna młoda miała na sobie perły wartości kilku milionów złotych. Niema co, dom Radziwiłłów wciąż jeszcze jest zamożny, jak w onych czasach, gdy książę „Panie Kochanku”, wchodząc do kościoła, powiadał:

— Przed tobą, Panie Boże, schylam głowę, a was, waszmościowie święci, pozdrawiam.

Dzisiaj Radziwiłłowie postępują trochę inaczej. Chylą głowy przed dygnitarzami „sanacji”, bo od nich można otrzymać koncesje i umorzenie podatków.

Na „skromnym” śniadaniu posłubnym było tylko 100 osób. Ale i to kosztowało podobno 25.000 złotych. Po 250 na jednego gościa. Ano, ciężkie czasy, trzeba oszczędzać!

Tak więc odbywały się uroczystości w rodzinach królewskich i książęcych. Gwarnie, hucznie i wesoło, jakby w Polsce nie było kryzysu, bezrobocia i nędzy. Biedni arystokraci — jak podają sprawozdawcy niektórych pism — ołniewali bogactwem klejnotów, porozwieszanych na ramionach i palcach swych córek i małżonek.

W niedługim czasie będziemy znów mieli podobną uroczystość, a mianowicie endecko-„sanacyjny” zamachowiec, ks. Eustachy Sapieha, żeni swego syna z córką innego zamachowca, Jerzego Zdzisławskiego.

Znów będziemy więc podziwiać przepych, bogactwo i kilka dni trwające ucztę.

Są jeszcze ludzie, którym się dobrze powodzi.

W.

WESOŁY KĄCIK

WYPADEK SAMOCHODOWY.

Przez wieś pędzi w szalonym pędzie samochód i przejeżdża przechodnia. Automobilista podnosi nieprzytomną ofiarę wypadku i pakuje ją do samochodu.

Wypadkowi przygląda się chłopak wiejski.

— Macie tu we wsi doktora?
— Mamy.
— A możesz mnie zaprowadzić do niego?
— Nie.
— Dlaczego?
— Bo właśnie ten, co leży u pana w samochodzie, to doktor.

Pod pręgierz!

Szanowny Tow. Redaktorze!

Darujcie, że zabieram głos pozornie pro domo sua (w obronie własnej). Jest to tylko pozorne, bo sprawa sama i metody, jakimi wrogowie polityczni posługują się wobec nas — są tak charakterystyczne, że — zdaniem mem — należy je z punktu napiętnować.

W przeddzień i w sam dzień wyborów miejskich w mieście Lipnie rozdawano publicznie pod okiem policji odezwy, wydane bez podania drukarni i nakładcy, które treścią swą plugawą i oszczerczą — zdaje się pobiły rekord.

Jedna ulotka pt. „Towarzysze i Towarzyszk!” na końcu z okrzykami: „Niech żyje Polska Partja Socjalistyczna! Niech żyje proletariacie! Niech żyje i zwycięża lista PPS Nr. 2, precz z endecją strupieszczą, precz z sanacją!” itd. robiła wrażenie, że ją wydała PPS. Zawiera jakieś plugastwa osobiste, skierowane pod adresem kandydatów Str. Narodowego w Lipnie. Publicznie oświadczam, że z tą odezwą rzekomo wydaną przez lipnowski Komitet PPS nic ani organizacja nasza ani nasi towarzysze nie mają wspólnego.

Dруга odezwa pt. „Rodacy!” z okrzykami „Precz z Międzynarodówką socjalistyczną, komunistyczną, precz z kobietami, precz z sanacją. Niech żyje solidarny front narodo-katolicki, Niech żyje lista Nr. 3 Narodo-katolicka, zawiera pod moim adresem i tow. J. Zaborowskiego, kandydata PPS. w Lipnie, osobiste ataki. Mnie np. piętnuje się, jako jakiegoś zawadźkę, „który po kabaretach czas miłe spędza na p'jaństwie”, „który robi dobre interesy na poselstwie...”: w podobnym tonie dalej obrzuca się błotem.

Odezwa jest także bez podania drukarni, ale robi wrażenie — wydania jej przez Stronnictwo Narodowe. Czekam na publiczne sprostowanie: wyjaśnienie ze strony miarodajnych czynników Str. Narodowego choć dziś już mogę twierdzić, że panowie z t. zw. obozu narodo-katolickiego nic z tą odezwą nie mają wspólnego.

Kto wydał obie odezwy? — każdy się domyśli. Była to aż nazbyt wyraźna dywersja „trzeciego kontrahenta”, stającego do wyborów w Lipnie. Władze nie ingerowały, choć na ich oczach kolportowano nielegalne ulotki.

Naturalnie, nie zamyślam odpowiadać na nikczemności, ani polemizować np. z zarzutami: p'jaństwa, kabaretów, sekretarek eleganckich itd. Idzie mi o napiętnowanie metod niskich, tchórzowskich, używanych przez tych, którzy deklamują wszędzie o walce z demagogią, o uzdrowieniu życia publicznego z brudu moralnego.

Samo wydanie odezw anonimowych, ale z wyraźnym podszywaniem się pod firmę obcą, jest metodą przeniesioną z najgorszych okresów wojny, z biur II odziałów. Rzucanie z za płota — na przeciwnika błotem — to już broń nie rycerska, ale tchórzostwo u bankrótów.

ZYGMUNT PIOTROWSKI,
poseł na Sejm.

Niewiniątka

Z warszawskiego „Kurjera Czerwonego” dowiedzieliśmy się, że zawdzięczamy zwycięstwo list socjalistycznych w Radomiu, w Piotrkowie i t. d... terrorowi naszych bojówek.

No, proszę! po ośmiu latach rządów „sanacji”, tuż pod okiem pp. starostów i policji „bojówk” tak potrafiły „steroryzować” nieszczęsną ludność, że powędrowała ona do urn wyborczych i głosowała — wiódź pod lufami rewolwerów — na PPS, chociaż serce rwało się ze wszystkich sił ku B. B. W. R.

Cudowny obrazek! Doprawdy, kierownictwo B. B. W. R. powinno rozpedzić pomyslową redakcję „Kurjera Czerwonego” na cztery wiatry. Av.

Międzynarodowy dzień Dziecka

Międzynarodówka Socjalistycznego Wychowania do dzieci robotniczych, do dzieci wsi i miast całego świata

Międzynarodówka Socjalistycznego Wychowania postanowiła corocznie w czerwcu święcić Międzynarodowy Dzień Dziecka. W roku bieżącym Międzynarodowy Dzień Dziecka został wyznaczony na dzień 10 czerwca.

Międzynarodowy Dzień Dziecka jest świętem robotniczym, obchodzonym sto sunkowo od niedawna. Celem Międzynarodowego Dnia Dziecka jest uprzytomnić klasie robotniczej, że wychowanie dzieci robotniczych w duchu socjalistycznym ma doniosłe znaczenie.

Międzynarodowy Dzień Dziecka jest obchodzony przez dzieci robotnicze wszystkich krajów; jest to święto solidarności i zbratania dzieci robotniczych całego świata.

W związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka Międzynarodówka Socjalistycznego Wychowania wydała specjalną odezwę do dzieci, którą dziś ogłaszamy.

MIĘDZYNARODÓWKA SOCJALISTYCZNEGO WYCHOWANIA przesyła Wam w Międzynarodowym Dniu

Dziecka serdeczne pozdrowienia.

My, dzieci proletariatu — idziemy zawsze razem. — Wprawdzie mówimy różnymi językami, dzielą nas słupy graniczne, należymy do różnych ras, różnym jest kolor naszej skóry. To nas dzieli. Wszędzie są ludzie, którzy korzystają z tego, by nas szcuć wzajemnie na siebie, wskazując jednych drugim, jako wrogów.

My, jednak wiemy, że jesteśmy **DZIEĆMI KLASY PRACUJĄCEJ**; nasi rodzice pracują i walczą w niedostatku i trudzie o nowy, lepszy świat. To właśnie nas łączy poprzez wszystkie granice. **JESTEŚMY PRZYJACIÓLMI, SIOSTRAMI I BRACMI.**

Wieleśmy w ostatnich czasach wspólnie z rodzicami przeciepieć musieli. Bez roboty przyniosło głód i nędzę. W wielu krajach walczyć musieli nasi ojcowie i bracia o wolność i prawa. W wielu krajach, tam gdzie niedawno jeszcze powiewał dumnie czerwony sztandar, dziś zapanował ucisk i prześladowanie. Przed rokiem dzieci czerwonego Wiednia i Austrii całej obchodziły wesoło, w

jasnych promieniach słońca, Międzynarodowy Dzień Dziecka. Dziś panuje w tym kraju ponura i groźna dyktatura.

Prześlijmy im pozdrowienia przyjacielskie. Niech się dowiedzą nasi towarzysze, że po za murami więziennymi ich kraju stoi cały, odważny i silny, ulny w życie, świat dziecięcy, który w młodych sercach nosi miłość dla Socjalizmu i z utęsknieniem czeka chwili, gdy stanie w szeregach bojowników o lepsze jutro.

Ciężkim jest życie rodziców naszych, ciężkim jest i nasze życie, ale wiemy, że przyjdzie dzień, gdy robotnicy całego świata, wspólnym wysiłkiem i wspólną wolą **OSWOBODZĄ ŚWIAT.**

Do dnia tego się przygotowujemy, o tym dniu myślimy z radością w sercu. Dzisiaj jesteśmy słabi i uciśnieni, ale przyjdzie dzień, kiedy świat będzie należał do ludzi pracy, **WTEDY BĘDZIEMY WOLNI**, wtedy będziemy szczęśliwi.

MIĘDZYNARODÓWKA SOCJALISTYCZNEGO WYCHOWANIA

Wymowa cyfr wyborów samorządowych w Częstochowie

I tu P.P.S. ma więcej głosów, niż „sanacja” — ale mniej mandatów!

Dla oceny wyborów winny najlepiej posłużyć cyfry, które zorientują czytelników zarówno co do pomysłowości „sanacyjnej”, „geometrii wyborczej”, jak i co do wyników.

„Sanacja”, jak wiadomo, rozporządzała wszystkimi środkami; nie brakowało jej pieniędzy, usłużnych i zastrachanych, podwładnych sobie ludzi, aparatu administracyjnego: zainstalowanych rozgłośników (jako stacji nadawczej „Polskiego Bloku Gospodarczego”), za pomocą których popisywali się kandydaci.

„Obóz Narodowy” również rozporządzał znacznymi środkami pieniężnymi.

Tym dwóm wyekwipowanym grupom musiała się przeciwstawić Polska Partja Socjalistyczna, wraz z klasowymi związkami zawodowymi.

„Sanacja” dla zapewnienia sobie zwycięstwa wykrajała tak okręgi i obwody głosowania, że liczbę uprawnionych rozparcelowano zależnie od ich wartości dla „sanacji”; obwody liczyły od 90 do 5210 wyborców (!!). Gdy w 1930 r. przy wyborach Częstochowa była podzielona na 31 obwodów do głosowania, to ostatnio do Rady Miejskiej — na 22. Przy wyborach do Rady Miejskiej w 1927 r. przeciętnie na obwód przypadało 1400 wyborców, a przy ostatnich — 2700.

Przeszło 40% wyborców nie głosowało wcale.

Niewątpliwie, gdyby wybory odbyły się całkiem normalnie i bez unieważnienia list — P. P. S. odniosłaby jeszcze znacznie większy sukces.

To, czego „sanacja” nie wywojewała pomysłami w dziedzinie „geometrii wyborczej”, nadciągała w komisjach wyborczych. W ten sposób P. P. S. przy prawie 7-miu tysiącach głosów uzyskała 12 mandatów, a „sanacja” przy 6,600 gł. — 14 mandatów.

Ubytek głosów „sanacji” jest bardzo silny. I tak przy wyborach do Sejmu w 1930 r. „sanacja” otrzymała w Częstochowie 26 tys. gł., a P. P. S. 3,000 gł., a przy obecnych wyborach do samorządu — „sanacja” 6,600 gł., a P. P. S. 7,000 głosów.

Niepokojący jest wzrost głosów Obwie

połu, gdyż w 1930 r. przy wyborach do Sejmu — Endecja i Chadecja łącznie otrzymały w Częstochowie 6,800 gł., a przy wyborach tegorocznych do Rady Miejskiej — sama endecja — około 11 tys. głosów. O ile weźmiemy zupełny upadek chadeków, którzy z 9-ciu radnych w poprzedniej radzie spadli na jednego, to widać z tego, że Obóz Narodowy zagarnął głosy chadeków i „sanatorów”. Przepadł wódz częstochowski Z. Z. Z. — czołowy kandydat listy „bebe” (okr. Nr. II). Los jego podzielił także wódz chadeków, p. Cardini — wraz z całym stronnictwem.

Świadoma klasa robotnicza Częstochowy zdaje sobie dokładnie z tego sprawę i odpowiednio przygotowuje się do walki z faszyzmem endeckim. Siłę i męstwo do pracy i przywiązanie do czerwonego sztandaru wykazała klasa pracująca przy ostatnich wyborach przez czynny udział w pracy bezinteresownym, ofiarnym poświęceniu w akcji wyborczej.

Do Rady przeszli z listy P. P. S. tow.: Bernas, Dederko, Dąbrowski, prof. Dziuba, Grankiewicz, Górecki, Janoła, Jamróz, Koźmierzczak, Kubisięwicz, Kanus i Szmidla.

Prof. T. Zieliński w roli ofiary czy narzędzia propagandy hitlerowskiej

Przed kilku laty potomek francuskiej arystokratycznej rodziny, ks. de Rohan, zaczął odwiedzać stolice różnych państw europejskich i wszędzie zakładał oddziały „Unji Intelktualnej”, która miała pracować na rzecz powszechnego pokoju i być niejako odpowiednikiem „Pan-europy”, stworzonej przez hr. Coudenhove - Calergi.

Obecnie wyszło na jaw, że ks. de Rohan jest agentem Rządu hitlerowskiego i że jego „Unja intelektualna” służy celom propagandy dzisiejszych Niemiec.

Polska sekcja Unji, na której czele stoi akademik literatury, prof. Tad. Zieliński, zależna jest od hitlerowskiego agenta i posłusznie wykonywa polecenia, wydawane w Berlinie.

Jesteśmy pewni, że prof. Zieliński nie zorientował się poprostu w całej sytuacji.

Ma w tej chwili jeszcze możność wycofania się z tak niezwykłego położenia, w jakim się znalazł. Jeżeli tego nie uczyni, będzie rzeczą jasną, iż działa na rzecz hitleryzmu z całą świadomością.

Obce agentury

Korespondent „Kurjera Wileńskiego” z Łodzi pisze o „polskich” hitlerowcach w największym polskim ośrodku przemysłowym.

Czytamy w „Kurjerze Wileńskim”: „Wracam z Łodzi.

Bardzo dziwnie dzieją się tam rzeczy. W mieście utworzyła się organizacja, której członkowie paradują w hitlerowskich mundurach (na co, tak fama głosi, z Niemiec dostają pieniądze), rozklejają na murach odezwy, w duchu szturmowym, a wobec władz polskich zachowują się coraz niesforniej.

— Niemcy? — pytam.

— Nie! — słyszę odpowiedź. — Po-

lacy.

To samo podobno dzieje się w Katowicach.

Otóż nie o to chodzi, czy owo stowarzyszenie chce Żydów bić, czy głaskać: sprawa to właściwie podrzędna. Ważniejszą rzeczą jest fakt, że mamy tu do czynienia z organizacją, podlegającą obcej, zagranicznej komendzie. Stać się więc ona może narzędziem cudzych interesów i sąsiedzkich wpływów, wcale nie idących na zdrowie Rzeczypospolitej, o coś takiego, jak cbej żołnierz w kraju. Nie można tolerować w Polsce tego rodzaju agentur“.

X. Y. Z.

Wakacje polityczne

Z kół poinformowanych zapewniają, że tego lata nie będzie wakacyj politycznych, najwyżej krótkie urlopy ministrów. Właśnie w lecie w lipcu i sierpniu rząd zajmie się ustaleniem programu gospodarczego tak, aby w jesieni był gotów do wykonania.

Z urlopami czy bez — sprawdzają się pogłoski, że rząd na czoło swych prac wysuwa sprawy gospodarcze. Po jednorocznej przerwie — między p. Prystorem a p. Jędrzejewiczem, — te sprawy mają znów zająć naczelne miejsce. Chyba nikt nie wątpi, że jest to słuszne i celowe; pytanie tylko, do czego to doprowadzi, tj. czy zamierzony cel zostanie osiągnięty.

Ostatnio domiesiono, że pierwszą „pracą gospodarczą” mają być dekrety, dające pomoc rolnictwu. Doniesienie to spotkało się z zaprzeczeniem, niewiadomo z jakiego powodu. Przecież nikt nie

miałby takiej pomocy nie do zarzucenia, oczywiście pod warunkiem, że i inne warstwy ludności nie zostaną pominięte. Tymczasem każą nam czekać na jesień. Prawdę mówiąc, o wakacjach politycznych można u nas mówić już od marca, od odroczenia sesji sejmowej. Cóż bowiem od tego czasu stało się na terenie politycznym? Chyba drobna korektura w gabinecie nie może uchodzić za wydarzenie polityczne w znaczeniu przerwania dobrego snu.

Chcemy czy nie chcemy, musimy czekać na jesień. Ta cierpliwość może zostanie wynagrodzona. Przy takich znawcach spraw gospodarczych, jacy teraz zasiadają w rządzie, nie można spodziewać się małych rzeczy. Jak rząd gospodarczy, to pełną ręką. Tylko że u nas przeważnie geby są pełne raczej frazesów, które trudno zamienić w czyny.

— o o o —

Hocki-klocki

O 180 STOPNI

Szli krzycząc: Polska! Polska! Frontem do morza!

A endecy śpiewali: Nie damy ziemi!

Lecz jednego razu...

...nastąpił obrót o 180 stopni...

I szli dalej krzycząc: Polska! Polska! Tyłem do morza!

Jak mogło się udać coś podobnego?

No... jakoś się tam udało... Zawsze się znalazie jakiś usłużny Zieliński... Była broda była majestatyczna...

A głupi endecy tak sami siebie zahukali szczuciem na żydów, że pozostali głusi i ślepi na to, co się dzieje, nic nie rozumiejąc...

Dawne melodie zagłuszyła nuta: Polak — Goebbels, dwa bratanki!

I tak dokonał się spokojnie obrót o 180 stopni.

Komisarze w miastach pozostaną

AŻ DO ROZPATRZENIA PROTESTÓW WYBORCZYCH

Sanacja jeszcze nie pogodziła się z myślą, że traci rządy w Łodzi i kilku innych miastach. Pisma prorządowe zapowiadają, że nowe rady miejskie nie będą mogły ukonstytuować się, dopóki nie zostaną załatwione protesty wyborcze. Rozpatrywanie tych protestów może trwać dość długo, choć może nie tak długo, jak badanie protestów przeciw wyborom do Sejmu.

Otóż w Łodzi protesty wyborcze rozpoczęto i wobec tego komisarz p. Wojewódzki pozostanie w magistracie. Należy podkreślić, że gdy w grudniu ubiegłego roku opozycja wnosila protesty przeciw wyborom w Małopolsce, badanie tych protestów trwało krótko. W tych miastach zwyciężyła sanacja.

— o o o —

Gazy trujące w przyszłej wojnie

Włoski pułkownik Rocco Moretta wydał książkę, traktującą o technice przyszłej wojny pod tytułem „Come sarà la guerra di domani” („Jaka będzie wojna jutrzejsza”), która pozwala nam zaglądnąć do fantastycznego świata powojennej mechaniki. Rozdział o wojnie gazowej podajemy w streszczeniu.

JAK PAŃSTWA PRZYGOTOWUJĄ SIĘ DO WOJNY GAZOWEJ

W dzisiejszych czasach niemal wszystkie państwa starają się wybudować chemiczną służbę wojenną, na ten cel dotuje się znaczne sumy w budżetach, szkoli się doświadczony personal, prowadzone są badania, dokonuje się wynalazków i strzeże się wszystkich wynalazków, jak oka w głowie. Wszystkie państwa, nawet małe, pomimo oszczędności od razu po wojnie przystąpiły do budowy stacyj eksperymentalnych. Sławę światową zyskał arsenał w Edgewood w Baltimore w Stanach Zjednoczonych, tak samo jak stacje eksperymentalne w Porton w Anglii, Satory i Entressin we Francji, Wemmis w Szwajcarii. Włochy postarały się o chemiczną wojenną obsługę w oddziałach chemii, techniki i terapeutyki, z którymi współpracują uniwersyteckie laboratorja i poszczególne gałęzie przemysłu.

Również Rosja należy do szeregu państw z doskonale urządzonej obsługą chemiczną. Wybudowanie angielskiej stacji w Porton kosztowało 10 milionów funtów szterlingów, roczne wydatki tej stacji wynoszą 18 milionów. Amerykański arsenał w Edgewood kosztował 35 milionów, a jego utrzymanie pochłania rocznie 1 miliard dolarów. We Francji, Rosji, Polsce i Japonii wydaje się podobne sumy na obsługę chemiczną podczas wojny. Niemieckie ministerstwo wojny posiada specjalny oddział zajmujący się wyłącznie chemją wojenną.

Bron chemiczna przeto wbrew wszelkim umowom przedstawia poważne niebezpieczeństwo. — Gazy powodują straszliwą zagładę. Ich siła niszcząca staje się wprost fantastyczna, tem więcej, jeżeli używane są równocześnie z innymi środkami, jak termitem, białym fosforem lub bombami zapalnymi. W ostatnim czasie skonstruowano samoloty, kierowane na odległość, latające bez lotników, które mogą szerzyć zgrozę gazową.

Na kongresie wojny chemicznej w Taka pod Nowym Jorkiem już w roku 1924 Max Muspra wyraził się, że chemja ma możność zniszczenia w najkrótszym czasie nawet największych terenów. Z innych wybitnych chemików Reginald Hart oświadczył, że w przyszłej wojnie wymordowane zostaną wszystkie wielkie miasta i odległe terytoria z mężczyznami, kobietami i dziećmi. Zdaniem generała Grovesa ofiarami ataku w kilku godzinach padną miliony ludzi. Niemiecki pułkownik opisywał straszliwe choroby płucne, wywołane gazami, które swą okrutnością przewyż-

szają wszystko, co człowiek potrafi sobie wyobrazić. Twierdzi się, że dzisiejsze materje trujące nawet w mniejszych dawkach są pięćdziesiąt razy straszliwsze w swych skutkach od gazów używanych w ostatniej wojnie światowej.

Celem ataku będą najważniejsze ośrodki osiedleńcze, wielkie miasta, ważne sieci kolejowe, centra przemysłowe i zagłębia węglowe. Amerykański generał Spuier niedawno oświadczył na konferencji we Filadelfji, że chemja zna gazy, które są w stanie uspić cały naród na 24 godzin; cały naród zapadnie w kamienny sen. Usypiające te gazy rozszerzane będą przy pomocy samolotów, kierowanych falami radjowymi na odległość.

ŚMIERĆ WEDŁUG WYBORU

Zdaniem fachowców, dziś jeszcze niema środków, któreby mogły zapobiec nocnym atakom chemicznym. Trudna zwłaszcza byłaby obrona przed kombinowanymi atakami trzech broni lotniczych: bomb wybuchowych, zapalnych i gazowych. Atakujący w takim wypadku wyruszy z całym rojem samolotów, wyposażonych w tłumiki dźwięków. Podczas gdy całe miasto pogrążone będzie w śnie głębokim, nagle gwałtowne eksplozje przerywają ciszę i budzą przestraszonych ludzi. Na niebisto spadają olbrzymie bomby, szarpiące domy. Spadają bomby ważące nawet 600 kilogramów, superbomby ważące 1000, a nawet 10.000 kilogramów. Bomby takiej wagi już są wyrabiane i wypróbowywane w różnych państwach, które wzorowo uzbrojone są w dziedzinie chemji wojennej i lotnictwa. Naciśk powietrza spowodowany wybuchem któregoś z tych bomb, wystarczy do zniszczenia wielkiego gmachu w sąsiedztwie wybuchu. Do tego rodzaju bomb zaliczyć należy i bomby, zaopatrzone w mechanizm zegarowy; bomby takie wybuchają dopiero po 4 do 34 godzinach po upadku. Ponieważ bomby takie bezustannie zagrożąłyby niebezpieczeństwem, wszelkie zarządzenia ochronne staną się bezskuteczne.

Oprócz tych bomb zrzucać się będzie jeszcze inne, znacznie mniejsze, ważące zaledwie 1 kg przeciętnie. Są to gazy zapalne, które dlatego wyrabiane są tak małe, aby przebiły swym upadkiem dachy domów i powodowały pożar. Każda z takich bomb zawiera ładunek termitu, wystarczający do tego, aby wywołać żar do 3.000 stopni, wskutek czego skorupa bomby rozpałi się do białości. W ten sposób powstanie gorąca masa, przeciwko której bezskuteczne są wszelkie zarządzenia gaszące. Przed temi bombami niema innego ratunku, jak tylko ucieczka do kryjówek podziemnych, piwnic i t. p. Ale tem atakujący dopiął swego celu. Ludność skupiła się w ciasnych przestrzeniach, częściami już też zasypanych przez potężne eksplozje.

W tej chwili następuje faza decydująca; zagazować te przestrzenie. Po wystrzałach i eks-

plozjach następuje straszliwa cisza. Gazy trujące przenikają każdą szczeliną nawet do najskrytszych zakątków, ruin, osadzają się w zagłębieniach sklepienia, słowem wszędzie. Śmierć osiągnie wszystkich. Może ludność będzie miała maski gazowe, ale te środki okażą się niewystarczające dla ochrony przed nowymi gazami, które przenikać będą przez odzież, ale i przez samą maskę. Fizjologiczne skutki 28 gazów poszczególnych są niemal nieograniczone i niemal każdy organ ludzkiego czy zwierzęcego organizmu może niemi zostać dotknięty. Według sprawozdań G. Wokerowej ofiarą angielskich doświadczeń z 138i zwierząt. Z tego 447 zwierząt zmarło od razu podczas prób, a 1.132 nędznie zginęło w ciągu jednego miesiąca po doświadczeniach.

JAK DZIAŁAJĄ GAZY

Obok gazów, powodujących usypianie, jest cały szereg gazów, których działanie jest śmiertelne. Gazem można zupełnie zrujnować nerwowy system człowieka i uśmiercić go jak błyskawicą czy pociskiem. Tak jak granat może rozszarpać płuca człowieka i gaz może spowodować śmiertelne potaniecie płuc. Przy pomocy gazów lżawiących można pozbawić przeciwnika wzroku. — Jeżeli chcemy pozbawić go świadomości, wystarczy poddać go działaniu mieszanin arsenowych, które powodują straszliwe bole głowy, którym towarzyszą inne dolegliwości. Są gazy, które powodują ropiace się pęcherze na skórze, a wdychane do płuc powodują gnicie tego organu.

ROSA ŚMIERCI

Jednym z najniebezpieczniejszych gazów jest iperyt. Nie jest to właściwie gaz, ale ciecz w wysokim stopniu wrzenia, która rozprasa się w powietrzu w delikatne kropelki. Jest to najintensywniejszy gaz wojenny, ponieważ działa i kiedy jest wdychany i przy dotyku skóry, jak również dlatego, że skutki następują powoli i niemal zawsze powoduje śmierć. Iperyty opada siłą swej wagi, jak tylko zostanie rozprószone w powietrzu. Pokrywa ziemię i wszystko co na ziemi się znajduje cieniutką warstwą, warstwą niewidzialną. Jak bakcyl moru czy cholery czyha, przyczepia się do butów czy szat i w ten sposób dostaje się do mieszkań. Skutki jego pojawiają się po upływie 6—18 godzin. We wszystkich tkankach, w skórze, w powiekach ocznych, spojówce i rogówce, w płucach, wszędzie iperyty powoduje spalanie. Straszne są jego skutki nawet wtenczas, jeżeli zostaje rozcieńczony w stosunku 1:500.000. — Skóra pokryje się pęcherzykami różnej wielkości, na oczach powstają ropiace zapaleniny, w płucach zatyka się drogi oddechowe tak, że człowiek nie może oddychać i następuje śmierć przez uduszenie.

Lewizyt jest również cieszą, którą się rozprasa przy pomocy samolotów lub specjalnymi siłkawkami na ziemi. Jak tylko dotknie się żyjącej istoty, człowieka, zwierzęcia czy rośliny, każda pomoc jest bezskuteczna i późna. Podczas pierwszych prób lewizyt pozostawił na roślinach delikatne warstwy, podobne do rosy porannej. Niebawem trawa i inne rośliny czernieją aż do korzeni, a cały obszar wygląda jak po pożarze. Dlatego środek ten nazwano „rosą śmierci”. Powoduje ciężkie spalanie, przenika pod powierzchnię skóry i powoduje śmierć przez zatrucie.

— o o o —

Nikt nie płaci

Dnia 15 bm. Stany Zjednoczone miały otrzymać kilkaset milionów dolarów od różnych państw tytułem rat i procentów na tak zw. długi wojenne. Wedle obecnego stanu rzeczy, Stany nie otrzymają ani grosza. Najbardziej charakterystyczną jest odmowa, jaką dała Anglja. W nocie do Waszyngtonu pisze ona, że rata z 15 bm. wraz z poprzednimi zaległościami wynosi 262 miliony dolarów, których Anglja nie może zapłacić z tego powodu, że musiałaby od swych dłużników żądać zapłaty. W obecnych czasach kryzysowych jest to niemożliwe, nawet poprzednie zapłaty przyczyniły się do wzmożenia kryzysu, wobec tego Anglja — uznając zresztą swe zobowiązania — nie uiszcza nawet symbolicznej zaliczki.

Taksamo, ale bez usprawiedliwień, postępują inne państwa dłużnicze. Nie wzruszyło ich orędzie Roosevelta do Kongresu, w którym wskazuje, że Ameryka dała przecież gotówkę, pożyczoną od swych obywateli, którą musi im oddać. Nie przstraszyła ich uchwalona przez Kongres ustawa, w myśl której państwa nieplacące nie otrzymają od Ameryki w przyszłości żadnej pożyczki. Powiadają: nie zapłacimy i to daje prasie asumpt do pisania, że nastąpił koniec długów wojennych.

Jest to rzeczywiście dla stosunków kapitalistycznych ciekawa sprawa. Przed wojną światową tylko takie państwa jak Meksyk czy Grecja nie płaciły swych długów, podczas gdy inne państwa uważały sobie za punkt honoru płacić. Teraz moralność jest inna — pożyczono, ale nie chce się oddać. A chodzi o niebagatelne sumy: cały dług wojenny wszystkich europejskich państw wobec Stanów Zjednoczonych wynosi zwyż 12 miliardów dolarów, suma nawet na stosunki amerykańskie olbrzymia. — Coprawda, nie jest całkiem ściśle twierdzenie, jakoby cała suma daną była w gotówce, większa jej część daną była w środkach żywności i w materiale wojennym, ale faktem jest, że Ameryka zapłaciła swym farmerom i fabrykantom broni obligacjami, które musi oprocentować i amortyzować z własnej kieszeni. — „Chlubny” wyjątek stanowi — Finlandja, która punktualnie płaci.

Co teraz Ameryka pocnie? Środków przymusu na opornych dłużników — poza wspomnianą ustawą Johnsona — nie ma. Mówiono wprawdzie o nałożeniu specjalnych cel na towary z krajów

dłużniczych, ale okazało się to niemożliwym w wykonaniu z obawy przed represjami. W prasie amerykańskiej zaczynają pojawiać się głosy za radykalnym rozwiązaniem kwestji długów: zupełnie je skreślić, a przynajmniej zredukować do rozsądnych rozmiarów. Narazie faktem jest, że nikt nie płaci i nie myśli płacić.

PRZEGLĄD PRASY

RAJCHMAN I HARRIMAN

„Gazeta Warszawska“:
Nowy minister przemysłu i handlu, p. Rajchman-Floyar, wygłosił na zjeździe elektryków w Krakowie przemówienie, w którym wystąpił bardzo stanowczo przeciwko elektrowniom, pobierającym nadmierne ceny za prąd. Zdaniem p. ministra przemysł elektryczny powinien przodować w dostosowaniu się do obecnej struktury gospodarczej kraju. Ta admonicja p. ministra była bardzo słuszna, choć niezupełnie zrozumiała, jako że ustalanie taryf elektrycznych przysługuje w Polsce... ministrowi przemysłu i handlu, który od dwóch lat, t. j. od zniesienia ministerstwa robót publicznych, sprawuje kierownictwo spraw elektrycznych. Jeżeli p. Zarzycki potrafił obniżyć taryfę dla Warszawy — i to w momencie, gdy sprawa ta zupełnie niepotrzebnie znajdowała się pod arbitrażem międzynarodowym, — to p. minister Rajchman może o wiele łatwiej zrobić obecnie to samo dla innych miast i ośrodków przemysłowych.

Ale chcielibyśmy zapytać, co by to było, gdyby w swoim czasie podpisano koncesję dla Harrimana? Jakby wtedy wyglądało owo „przystosowanie” taryf elektrycznych do obecnego programu rządowego? Jeśli p. minister Rajchman słusznie oburza się na wszystkie taryfy niektórych elektrowni, to pozwolimy sobie zwrócić uwagę, że ceny, przyznane Harrimanowi przez rząd w projekcie koncesji, były znacznie wyższe od cen, pobieranych obecnie przez te elektrownie, do których skierowany był monit p. ministra. Ze zrozumiałym wyjątkiem Zagłębia węglowego miały one wynosić 85—95 groszy za 1 kilowat-godzinę, co łącznie z podatkiem państwowym wynosi przeciętnie — 1 złoty.

No i co z tego? — powie na to ktoś z obozu rządowego, — przecież rząd nie dał Harrimanowi

koncesji? Nie dał, to prawda, kiedy już kryzys rozwijał się na dobre i kiedy trzeba było mieć program walki z nim. Jeżeli odrzucono koncesję Harrimana, za którą stały bardzo wpływowe czynniki obozu rządowego, to nie z powodu „nieprzystosowania” taryf do kryzysowej struktury gospodarczej, ale dla całkiem innych względów.

Mała historia i swoją stronę humorystyczną. Oto z największym uznaniem dla p. Rajchmana, a zarazem potępieniem „polipów” elektrycznych wystąpiło pismo, które do dziś dnia nie może odżakować koncesji Harrimana. A przecież to nie był „polip”, ale po prostu rekin elektryczny niebywałych rozmiarów i potwornej żarłoczności.

ROZKŁAD MORALNY W „LEGJONIE MŁODYCH”

Organ sekcji akademickiej Legjonu młodych „Ruch młodolegjonowy” (Nr. 5) opublikował dwa akty oskarżenia i wyroki nadzwyczajnej komisji śledczej z ramienia Legjonu młodych przeciwko dotychczasowemu przywódcy tej organizacji, Jakóbowi Sperberowi i Jerzemu Zapasiewiczowi. Akt oskarżenia dyskwalifikuje ich moralnie „nie tylko jako legjonistów, ale jako obywateli państwa polskiego”. Panowie ci — jak stwierdza wyrok — nadużyli swych stanowisk dla własnych interesów, upijali członków Legjonu młodych, namawiając ich do napadu i bicia niewygodnych sobie kolegów, tolerowali nadużycia podwładnych, tworzyli tajne organizacje szpiegowskie i t. d.

Rozkład moralny jaki panuje w Legjonie młodych i który stwierdziła „nadzwyczajna komisja śledcza” tej organizacji, winien zwrócić uwagę naszych władz i postawić pytanie, czy można tolerować i popierać organizację, której przywódców dyskwalifikuje się moralnie „jako obywateli państwa polskiego”. I to nawet publicznie. „Ruch młodolegjonowy” akt oskarżenia i wyrok przeciwko przywódcy Legjonu młodych zaopatrzył wiele mówiącym tytułem „Warcholstwo i korupcja”.

jedynie
MAGGIEGO
buljon

DR. JÓZEF PUTEK

Mroki średniowiecza

FANATYZM, PRZESADY I OKRUCIENSTWA W DAWNEJ POLSCE

Jeden z dowódców buntu Gonta, przeznaczony na śmierć, był przed śmiercią przez dwa tygodnie męczony. Przez pierwsze dziesięć dni codziennie wykrawano mu pas ciała, w dniu jedenastym ucięto nogi, następnego dnia ucięto ręce, a dopiero w trzydziestym dniu, gdy mu wycięto serce, skonał. Na drugi dzień odcięto od ciała głowę i wbiwszy ją na pal, wystawiono na widok publiczny.

Z uśmierconych chłopów wydobywano wnętrzności, które zagrzebano w dole w lesie jałuszowskim i usypano nad niemi mogiłę, aby była wieczną pamiątką pogromu buntowników.

Do rzędu politycznych pacyfikacji zaliczyć też należy rzeź galicyjską w r. 1846, którą zamówili, przeprowadzili i zapłacili starostowie austriaccy celem zduszenia przygotowanego polskiego powstania. Pacyfikacja ta okryła hańbą ówczesny regimę rządzenia, na który spadła odpowiedzialność za wszystkie zbrodnie „chłopskiej policji”, ogłupionej i podjudzonej przez dzierżycieli władzy.

Charakterystyczną cechą zachowania się rządu ówczesnego wobec morderstw i znęcań się nad bezbronnymi ludźmi było to, że nikogo do odpowiedzialności za to nie pociągnął, w sądach wszystkie sprawy umorzył i amnestję dla swych współpracowników ogłosił.

Nawet sumienia „współpracowników” rządu uspokoiono, gdyż na rozkaz gubernatora Kriega spowiednicy zobowiązani zostali przez władzę kościelną do udzielania rozgrzeszenia wszystkim uczestnikom pacyfikacyjnej rzezi.

Wszyscy ci, którzy byli inspiratorami rzezi, jej kierownikami i pomocnikami dostali od rządu austriackiego ordery lub też pieniężne wynagrodzenia.

Oto wykaz tych „pacyfikatorów” według pism cesarskich:

Wiedeń, 24 czerwca 1846. Chcąc obdarzyć łaską ces. i królew. wyższych urzędników, gminy i pojedynczych za niezwykle zachowanie się i skuteczną działalność, które w czasie ostatnich wypadków rozwinęły, wykonując swe obowiązki przyznajemy.

Medal mały i 100 zł każdemu: Józefowi Stelmachowi, wójtowi w Lisiej Górze, Dymitrowi Kuchar z Ryczychowa (Horo-

65

zanna), Janowi Komperdzie, wójtowi z Czarnego Dunajca, Jakóbowi Chlebkowi z Czarnego Dunajca, Janowi Śmiałowskiemu, wójtowi z Czudca, Jędrzejowi Sieniowskiemu, wójtowi z Targowisk.

1000 zł do podziału między 6 gmin państwa Horozanny.

1000 zł gminom: Bażanówka, Stańkowa, Olszanica, Ustyanowa.

Władze miejscowe odpowiednio do zasług rozdziela także sumy gminom: Targowisko, Łęczany, Widacz, Juszcze, Jedlicze, Męcinek i Kożuchów.

Sumę 100 zł: Janowi Dusowiak, wójtowi z Horoszawy, Hnatiowi Pałka, wójtowi z Podwysokiego.

Sumę 60 zł: Iwanowi Nieznika, wójtowi z Bażanówki, Stefanowi Packo, wójtowi ze Stańkowej, Iwanowi Popiel, wójtowi z Olszanicy, Iwanowi Cybakowi, wójtowi z Ustyanowy.

Nadto polecono władzom miejscowym, by dały też pewne sumy wdowom i sierotom tych, co zginęli w Lisiej Górze i Horozannie, nadto zarządono, by pisemnie podziękowano gminom Czarny Dunajec i Podczerwone.

Wiedeń, 11 lipca 1846. Chcąc wynagrodzić znakomite usługi, oddane państwu w czasie ostatnich wypadków w Galicji, nadajemy krzyż kawalerski orderu Leopolda p. Breindlowi de Wallerstern, staroście w Tarnowie, p. Czczowi de Lindenwald, staroście w Przemyślu, nadto nadajemy szlachectwo austriackie p. Losethowi, staroście w Wadowicach, p. Bernthowi, staroście w Bochni, p. Bocheńskiemu, staroście w Sączu, p. Przybylskiemu, staroście w Jasle.

Wiedeń, 18 sierpnia 1846. Chcąc wynagrodzić wierność, jaką okazali w usługach ważnych poniżej wymienieni urzędnicy i znakomita energję w czasie ostatnich wypadków w Galicji, stając w obronie porządku publicznego, nadajemy najlaskawiej medal złoty Fryderykowi Koja, zarządcy w Myślenicach i w Lanckoronie, Ignacemu Langerowi, zarządcy w Makowie, mały medal złoty Jakóbowi Bargielowi, wójtowi w Sułkowicach, sumę 50 zł każdemu z niżej wymienionych: Janowi Klimasowi, wójtowi w Lubieniu, Antoniemu Malinowskiemu, wójtowi w Borkach, Piotrowi Maślance, wójtowi w Woli Radziszowskiej, Norbertowi Klocowi, wójtowi w Kobierzynie, Wojciechowi Łasce, wójtowi w Ostręży.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Kronika krakowska

Kraków w setną rocznicę wydania „Pana Tadeusza“

W sobotę odbędą się w Krakowie podniosłe uroczystości ku uczczeniu setnej rocznicy wydania „Pana Tadeusza“.

Uroczystości rozpoczną się o godz. 11.45 przed udekorowanym gmachem ratusza przy pl. WW. Świętych. Orkiestra miejska odegra tu szereg pieśni polskich, a równocześnie wietlowskie rzesze młodzieży wszystkich szkół zapelniają place WW. Świętych i Dominikański. Tymczasem w bogato przybranej sali Rady miejskiej rozpocznie się właściwa uroczystość. Przed popiersiem wieszczą, okolonem wieńcem sztandarów szkół krakowskich, zgromadzi się w komplecie prezydent miasta, Rada miejska, przedstawiciele władz, reprezentanci świata nauki, sztuki i literatury, oraz zaproszeni goście. Po zagajeniu uroczystego posiedzenia przez prezydenta miasta oraz odśpiewaniu przez chór Tow. urzędników miejskich podniosłego hymnu „Gaude mater Polonia“, wygłosi przemówienie Karol Hubert Rostworowski. Następnie po odśpiewaniu przez chór pieśni „Słowiczku mój“ do słów Mickiewicza, zgłoszone zostaną przez rm. dra Szyszkę wnioski o gremjalne udanie się na Wawel do grobu Adama Mickiewicza i o zakupienie wspólnie z Kasą Oszczędności m. Krakowa kosztem 2.500 zł. „Pana Tadeusza“ do rozdania między najlepszych uczniów szkół krakowskich na pamiątkę uroczystego obchodu. Hymn narodowy zakończy uroczyste posiedzenie, poczem obecni wezmą udział w pochodzie na Wawel.

Na czele pochodu kroczyć będą zastępy młodzieży wszystkich szkół z sztandarami i nęczeniami kwiatów, następnie orkiestra, Rada miejska z wieńcem, przedstawiciele władz i szerokie rzesze publiczności. Pochód podoży ulicami Grodzką i Kanoniczną na Wawel. Rada miejska, przedstawiciele władz, literatury, sztuki oraz zaproszeni goście wejdą do katedry, młodzież zaś zgromadzi się na dziedzińcu arkadowym zamku. Skolei nastąpi w katedrze złożenie hołdu cieniem wieszczą, przyczem zabrzmia majestatyczne dźwięki Zygmunta. Prezydent miasta zstąpi do grobowej krypty Mickiewicza i na sarkofagu złoży wieńiec imieniem Krakowa. Następnie będą wchodzić do krypty kolejno delegacje młodzieży, składając na grobie bukiety i nęcąc kwiatów. Równocześnie dla ogółu młodzieży odbędzie się na historycznym dziedzińcu arkadowym uroczyste zebranie z przemówieniami i chóralnymi śpiewami.

— o o o —

ZWYCZAJNE POSIEDZENIE RADY M. KRAKOWA odbędzie się we czwartek 14 bm. Program obrad jest bardzo obszerny i przewiduje między innymi zatwierdzenie regulaminu dla komisji rewizyjnej Rady miejskiej. Przed ferjami ma się odbyć jeszcze jedno posiedzenie.

LAJKONIK. Po procesji Marjackiej odbyła się wczoraj tradycyjna uroczystość „lajkonika“, który na rynku krakowskim harcował aż do późnego wieczora, bijąc „pałą“ na lewo i prawo i wzniesając popłoch wśród zebranych tłumów, zalegających rynek. „Lajkonik“ wyruszył już o godz. 3 popoł. z domu Micińskich przy ul. Tatarskiej na ul. Kościuszki w Półwsiu Zwierzynieckim, podążając w otoczeniu „Tatarów“ z buńczukami i orkiestry „mlaskotów“ w stronę klasztoru Norbertanek. Koło godz. 5 popoł. zatańczywszy sobie u bram starożytnego klasztoru ruszył wśród wrzawy gawiedzi i krzyku dzieci ul. Kościuszki, Franciszkańską i Bracką na rynek. Po drodze zatrzymywał się w handelekach i barach, suto częstowany „przecinkami“ wraz z otoczeniem. W „dobrym humorze“ był „konik“ i jego świta, gdy zawadzili o rynek. Tłum falował, nie pomogły kordony policji, które otaczały „Tatara“. Jedyne jemu wolno było „pałą“ rozerwać kordon i grzmocić tłum po plecach. Na rynku wstąpił do „Wenzla“, „pod Ratusz“ i do „Hawelki“. Obficie raczony wracał oszokomiony „lajkonik“ późnym wieczorem ul. Wiślną do domu, aby zakończyć libację mozolny dzień na łonie rodziny Micińskich, którym przypadło w udziale od lat zajmować się tradycyjnym obchodem „lajkonika“. Stroje „lajkonika“ są przechowywane w Archiwum aktów dawnych.

SPRAWY TEATRALNE. W ubiegłą środę odbyło się posiedzenie Komisji teatralnej pod przewodnictwem prezydenta m. dra Kaplickiego w obecności ławnika dra Radzyńskiego, na którym dyrekcja teatru m. przedstawiła projekt repertua-

ru do końca bieżącego sezonu łącznie z gościnną teatru lwowskiego w Krakowie i sezonem letnim teatru krakowskiego w Krynicy. Ożywioną dyskusję wywołała sprawa personalu artystycznego na przyszły sezon. W dalszym ciągu dyrekcja przedstawiła komisji zarys repertuaru na przyszły sezon ujęty w kilka grup stosownie do zadań jakie teatr krakowski ma spełniać będąc jedynym stałym teatrem na terenie miasta Krakowa. W ten sposób ułożyła dyrekcja repertuar dla dzieci i dla młodzieży szkolnej. Zasadniczym zaś planem objęła repertuar klasyczny, wznowienia, oraz współczesną sztukę rodzimą i obcą. Jako nowość wprowadza dyrekcja dla specjalnych sztuk l. zw. czwartki literackie.

SPRAWY PLANTACYJ I LASU WOLSKIEGO. Dnia 6 bm. odbyło się posiedzenie komisji plantacyj i ogrodów miejskich pod przewodnictwem wiceprez. m. inż. Skoczylasa przy współudziale ławnika dra Pelzlinga. Na posiedzeniu tem załatwiono sprawę poziomu niwelacyjnego gruntów przeznaczonych pod rozszerzenie parku dra Jordana oraz gruntów przeznaczonych dla założenia centralnego stadionu sportowego. Następnie komisja omówiła sprawę urządzenia stawu dla ptactwa błotnego i wodnego w zwierzyńcu w lesie Wolskim. Przyjęto dalej wnioski budown. m. w sprawie założenia nowych kwater na cmentarzu krakowskim i podgórskim. Skolei przyjęto do zatwierdzającej wiadomości zamknięcie rachunkowe zarządu lasu Wolskiego za rok 1932/33. W końcu zatwierdzono sprawozdanie insp. ogrodów i lasu Wolskiego dotyczące szeregu spraw bieżących a w szczególności zakupna nowych ławek dla plantacyj i ogrodów m. oraz wydawnictwa pocztówek z widokami lasu Wolskiego.

KONTRAKTOWI NAUCZYCIELE OTRZYMAJĄ ULGI KOLEJOWE. Ministerstwo komunikacji przyznało ulgi kolejowe nauczycielom kontraktowym przyjętym na czas oznaczony. Ulgi te otrzymają ci nauczyciele kontraktowi, którzy pełnią służbę przynajmniej 9 miesięcy. Z tych samych ulg mają prawo korzystać żony nauczycieli kontraktowych. Ulgi te stosowane są na zasadach określonych dla etatowych funkcjonariuszów państwowych.

PRZED ROZPRAWĄ MORDERCÓW Z UL. POTOCKIEGO. Jak wiadomo rozprawa przeciw mordercom z ul. Potockiego odbędzie się 18 bm. przed krak. ławą przysięgłych. Z kancelarii sądowej rozesłano już wezwania do świadków na rozprawę. Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa rozprawa potrwa zgorą tydzień. Wstęp dla publiczności na rozprawę będzie za biletami. Dotąd nie ustalono definitywnie listy obrońców.

DYZURY LEKARZY 8 czerwca noc: 1) dr. Maksymilian Blasberg, Starowiślna 18, tel. 104-57, 2) dr. Anna Ferber, Rękawka 3, tel. 113-67, 3) dr. Marja Leinkram, Felicjanek 1, tel. 128-53, 4) dr. Józef Stanowski, Łobzowska 45, tel. 174-42.

POUCZENIE LOKATORÓW PRZED UTRATĄ MIESZKANIA. Jak okazała praktyka, lokatorzy z powodu braku dostatecznej znajomości nowych ustaw i przepisów sądowych w sporach o oddanie mieszkania lub rozwiązania umowy najmu w bardzo wielu wypadkach z powodu nieodpowiedniej obrony w sądzie, narażają się mimo niejednokrotnie słusznych swoich praw — na utratę mieszkania w drodze eksmisji sądowej — a to przeważnie z powodu, że pod naciskiem właścicieli realności zawierają ugody sądowe, mocą których zobowiązują się dobrowolnie w oznaczonym terminie mieszkanie opróżnić. Wyjaśniamy przeto, iż o ile zagrożony lokator bez względu na to, czy mieszka w starym domu, podlegającym ustawie o ochronie lokatorów, czy w nowym domu, zawrze sądową ugodę, że w oznaczonym terminie wyprowadzi się, w takim wypadku traci prawo do korzystania tak z ustawy jak i dekretu prezydenta Rzeczypospolitej z moratorium mieszkaniowego — bez względu na to, czy jest bezrobotnym lub pozostaje w skrajnej nędzy. Do korzystania z moratorium mieszkaniowego oraz dalszych środków prawnych, ustawą przewidzianych, mają prawo lokatorzy tylko w wypadkach, o ile przy odbytej rozprawie zapadnie wyrok. Tu zauważa się, że przeciw wyrokowi stronie zagrożonej (lokatorowi) przysługuje prawo wniesienia apelacji do sądu okręgowego, w takim razie należy wnieść do sądu w terminie ustawą przewidzianym, prośbę pisemną o wygotowanie motywów wyroku. Natomiast przeciw zawartej sądowej ugodzie niema żadnych dalszych środków prawnych. Wobec powyższego wyjaśnienia zagrożeni lokatorzy, o ile otrzymają skargę sądową o oddanie mieszkania lub rozwiązanie umowy najmu, powinni we własnym swym interesie zgłosić się do Biura Związku lokatorów (plac Matejki 3) celem zasięgnięcia informacji, jak się mają skutecznie bronić przed utratą mieszkania, których to informacji i porad prawnych zgodnie ze sta-

tutem udziela swym członkom bezpłatnie „Biuro Związku lokatorów“ (plac Matejki 3).

STRASZNY WYPADEK W PIEKARNI WOJSKOWEJ. Wczoraj o godzinie 7 rano wydarzył się w piekarni wojskowej przy ul. Bosackiej 13 straszny wypadek. Zajęty w tej piekarni 45-letni Wojciech Ostrega, nieostrożnie podszedł do będącej w ruchu maszyny do gniecenia ciasta i został przez nią porwany. Na przejmujący krzyk nieszczęśliwego przybiegli inni pracownicy, zajęci w hali, zatrzymali momentalnie motory i skrważonego Ostregę wydobyli z urządzeń maszyny. Nieszczęsny robotnik doznał dotkliwych, głębokich ran darych na prawej dłoni, prawem przedramieniu i prawem policzku. Maszyna powydzielała w tych miejscach Ostregę kawałki ciała. — Wezwano pogotowie ratunkowe. Po prowizorycznym zaopatrzeniu przez lekarza pogotowia i zataamowaniu silnego upływu krwi, przewieziono Ostregę na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza. Stan ofiary zawodu jest bardzo ciężki.

PRZEWIĄTARTE OKNO. Nieznany sprawca dostał się przez otwarte okno do mieszkania Chli Teitelbauma przy ul. Prądnickiej 72. Złodziej, splądrowawszy mieszkanie, skradł kopę jaj z koszykiem, pugilares z kwotą 30 złotych i kilka monet niklowych obcych. — Również do mieszkania Marji Stanowej przy ul. Krowoderskiej 61 w godzinach południowych dostał się nieznany złodziej przez otwarte okno od podwórza. Skradł on tam dwa ubrania męskie i płaszcz, oraz w gotówce 200 złotych.

WYŁOWIONO Z WISŁY kapelusz, w którym złożony był na chusteczce zegarek niklowy „Roskopf“. Rzeczy te złożono w IV komisariacie policji, gdzie poszkodowany może się zgłosić po odbiór.

POD KLUCZEM. Aresztowano 20-letniego Romana Lejarkę na gorącym uczynku włamania do wystawy restauracji Gultmana przy ul. Piłsudskiego 1. — Wpadła w ręce policji 20-letnia Helena Singer za kradzież kieszonkową kwoty 80 zł. na szkodę Andrzeja Mikulskiego z Nowego Sącza.

Z KRAJU i ZE ŚWIATA

OJCOBÓJSTWO. Między zamieszkałymi przy ul. Lautowskiej 26 w Warszawie: cieślą Stanisławem Kołodziejem i synem Stefanem wynikła gwałtowna sprzeczka. W pewnym momencie syn ranił ojca scyzorykiem w głowę. Ojciec zalany krwią zwałił się z nóg. Rannego odwieziono do szpitala, gdzie zmarł. Ojcobójcę aresztowano.

TRZY OSOBY UTONEŁY PODCZAS POWROTU Z ZABAWY. Ub. niedzieli wydarzyła się pod Mogilnem w Poznańskim tragiczna historia utonięcia 3 osób. W dniu tym odbywała się zabawa, z której około godziny 24 wracali 18-letni Marjan Paternoga, 21-letni robotnik Adam Górski, 22-letni rzeźnik Jan Bosiacki i 27-letni robotnik Aleksander Białecki, którzy jechali jeziorem łodzią do Strzelec. W pewnej chwili na środku jeziora łódź wyrzuciła się. Jeden z jadących z powodu udaru serca od razu utonął, podobnie jak i dwóch jego nieszczęśliwych towarzyszy, którzy wśród rozpaczliwych krzyków o pomoc zniknęli pod wodą. Jedyne Bosiacki zdołał dopłynąć do brzegu. Wiadomość o tragicznym powrocie wywołała wstrząsające wrażenie.

NIEUDALE LAJDACTWO HITLEROWSKIE. „Daily Herald“ donosi, że w Londynie ukazał się nowy gatunek prowokatorów hitlerowskich. Są to rzekomi emigranci, przeważnie młode i przystojne kobiety wkradające się w koła prawdziwej emigracji niemieckiej w Londynie, i starają się emigrantów pobudzić do ujemnego wyrażania się o stosunkach angielskich i o członkach rządu angielskiego, o czym następnie donoszą policji, by spowodować wydalenie ich z Anglii. Autorzy tego łotrowskiego pomysłu łączą niewątpliwie ogromny spryt z zupełną ignorancją stosunków angielskich. Nikt dotąd nie został na podstawie tych denuncjacji wydany, gdyż w Anglii krytyka, nawet ministrów, nie jest uważana za występki, a zwykłymi rozmowami prywatnymi policja wcale się nie interesuje. Cudzoziemcom nie wolno się mieszać do życia politycznego Anglii, ale w prywatnym towarzystwie mogą mówić co im się podoba. Nikt w Anglii nie szpieguje rozmów prywatnych i angielscy dygnitarze policyjni nie tylko nie uważają za swój obowiązek „składanie raportów“ z tego co im kto powie przy stoliku kawiarzarnianym, ale nawet nie reagują na donosy w tym sensie i nazwisk takich donosicieli nie uważają za pokryte tajemnicą służbową. Dzięki tej „niedyskrecji“ policji londyńskiej lajdaństwo się wykryło i uchodźcy mają się teraz na baczności.

TELEGRAMY

WYSIEDLANIE OBYWATELI CZECHOSŁOWACKICH

Warszawa, 7 czerwca (tel. własny). Dziś rano opuścił Polskę dyrektor jednej z największych firm elektrotechnicznych, p. Pilich, wysiedlony przymusowo jako „uciążliwy cudzoziemiec“.

ZYDZI PROSZĄ KARDYNAŁA O POMOC PRZECIW EKSCESOM ANTYŻYDOWSKIM

Warszawa, 7 czerwca (tel. własny). Dziś przybywa do arcybiskupa warszawskiego, kardynała Kakowskiego, delegacja rabinów w Polsce i wręczyła mu memorjal w sprawie ekscesów antyżydowskich. Memorjal wskazuje, że ekscesy urzęda młodzież, mianująca się obozem narodowo-polskim, wzorując się na ekscesach w Niemczech, — które są sprzeczne z duchem chrześcijańskim i polskim. Delegacja prosiła kardynała o wydanie odezwy przeciw ekscesom. W odpowiedzi kardynał Kakowski oświadczył, że potępia bezwzględnie wszelkie gwałty i ekscesy, skądkolwiek one pochodzą: czy ze strony katolickiej czy żydowskiej. Kardynał korzysta ze sposobności, by zwrócić uwagę rabinów na fakty prowokowania uczuć ludności katolickiej przez niektóre elementy żydowskie, wskazując między innymi na akcje bezbożniczą, prowadzoną przez młodzież żydowską.

WYMIERANIE BANKÓW

Warszawa, 7 czerwca (tel. własny). Główny urząd statystyczny ogłasza dane dotyczące banków prywatnych w Polsce. Podczas gdy w roku 1931 banków tych było 176, obecnie jest ich tylko 133.

METEOR

Warszawa, 7 czerwca (tel. własny). W tych dniach na kresach wschodnich we wsi Załęsie pod Mołodecznem spadł olbrzymi meteor, składający się z rzadkich minerałów. Meteor zostanie podany analizie naukowej.

DALSZY SPADEK MARKI NIEMIECKIEJ

Warszawa, 7 czerwca (tel. własny). Dziś notowano markę 198 zł. za 100 marek. Wedle informacji z zagranicy, w szczególności z Londynu, należy się spodziewać dalszego spadku marki. Spadek pokrycia złotem w Banku Rzeszy wskazuje, że dewaluacja marki jest nieunikniona.

WIELKI POŻAR W PORCIE GDAŃSKIM

Gdańsk, 7 czerwca. Dziś w nocy około godziny 1 wybuchł w magazynach stoczni gdańskiej groźny pożar, który wkrótce ogarnął cały budynek. Na miejsce pożaru przybyła cała straż pożarna Gdańska i okolicy. W akcji ratunkowej wziął również udział kuter straży pożarnej i statek ratunkowy. Po długiej i uciążliwej akcji ratunkowej, podczas której sześciu strażaków uległo ciężkiemu zranieniu, wskutek czego musiano ich odwieźć do szpitala, o godzinie 8 rano zdołano pożar zlokalizować do tego stopnia, że część straży pożarnej mogła powrócić do koszar. Kilka oddziałów straży prowadzi akcję ratunkową. Straty materialne są bardzo duże, aczkolwiek w cyfrach jeszcze nie znane.

POGŁOSKI O ZAMACHU STANU NA LITWIE

Talin, 7 czerwca. Wedle doniesień z Kowna, ubiegłej nocy przeprowadzony został alarm próbny garnizonu kowieńskiego, przyczem wskutek nieporozumień padło kilkanaście strzałów, które jednakże nikogo nie zraniły. Wypadek ten dał powód do różnych pogłosek na temat usiłowanego rzekomo zamachu stanu ze strony Waldemarasa.

Berlin, 7 czerwca. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Kowna via Tylża, iż ubiegłej nocy zwolennicy Waldemarasa, rekrutujący się ze sfer wojskowych, usiłowali dokonać zamachu stanu. Sprowadzili oni Waldemarasa drogą powietrzną do Kowna, umieścili go w budynku sztabu generalnego i proklamowali go premierem rządu litewskiego. Dalsze chaotyczne wiadomości nadchodzące z Kowna nie pozwalają na wyrobienie sobie poglądu na obecną sytuację na Litwie. Wedle jednych pogłosek, rząd litewski oddał władzę Waldemarasowi, zaś wedle innych, Waldemarasa wyjechał ponownie z Kowna, gdzie został sprowadzony wbrew swej woli. Słychać również, że część wojska jest za Waldemarasem, część zaś przeciw. Prezydium rady ministrów obsadzone jest wojskiem z karabinami maszynowymi. Mówią także, że rząd skłonny jest uwzględnić żądanie tej części armji, która miała wywołać pucz wojskowy i dopuścić Waldemarasa do rządu.

ROZBITKI Z „CZELUSKINA“ PRZYBYLI DO WŁADYWOSTOKU

Moskwa, 7 czerwca. Parowiec „Smoleńsk“, na którego pokładzie znajdują się wszyscy wyrato-

wani rozbitkowie wyprawy „Czeluski“, oraz lotnicy, którzy ich wyratowali, przybył dziś do Władywostoku. Rozbitkom i ich wybawicielom zgotowano wielkie przyjęcie. Całe miasto tonie w powodzi flag i zieleni.

BÓJKI NA UNIWERSYTECIE W INSBURKU

Wiedeń, 7 czerwca. Między studentami zgrupowanymi w organizacjach „ojczyźnianych“ (tzn. dollfussowskich) a studentami wyznającymi Hitlera doszło wczoraj wieczór w Innsbruku do krwawej bójki, której kres położyła dopiero policja. Ogółem 10 osób zostało rannych. Wielu aresztowano.

HITLEROWSCY MORDERCY

Berlin, 7 czerwca. Do pewnej gospody w Monasterze przyszło wczoraj wieczór dwóch hitlerowców, wszczynając z gośćmi awantury. Gdy gospodarz usiłował ich uspokoić, „bohaterzy“ dobyli rewolwerów i oddali do gospodarza i jego brata szereg strzałów, od których obaj ponieśli śmierć. Sprawcy zbiegli, zostali jednak przez policję wytropieni. Podczas aresztowania jeden z morderców wystrzałem z rewolweru pozbawił się życia, podczas gdy drugi został aresztowany.

WYJAZD P. BECKA Z GENEWY

Genewa, 7 czerwca. Minister Beck opuścił Genewę, udając się w drogę powrotną do Warszawy przez Berlin.

LEPSZE WIDOKI DLA KONFERENCJI ROZBROJENIOWEJ

Paryż, 7 czerwca. Prasa francuska stwierdza dziś jednomyślnie odprężenie sytuacji w Genewie, podkreślając, że jest to przede wszystkim zasługą ministra Barthou, który, przedkładając prezydium konferencji pozytywny i realny projekt rezolucji, udowodnił, że Francja pragnie dalszej współpracy celem doprowadzenia do porozumienia i zawarcia konwencji rozbrojeniowej. Dalej dzienniki podkreślają niezłomne stanowisko, jakie zajął Barthou w kwestji bezpieczeństwa, która to teza nie znajduje już tak wielkiego oporu po stronie angielskiej, co również przypisywane jest akcji Barthou. Prasa jest zdania, że do piątku znajdzie się zapewne jakaś formuła, możliwa do przyjęcia — „W każdym razie — pisze „Oeuvre“ — zdaje się być pewnym, że Genewę opuścimy nieporóżnieni z Anglią. Nie ulega też wątpliwości, że stanowisko nasze wobec Niemiec pozostanie niezmienione“.

Genewa, 7 czerwca. W ciągu dzisiejszego przedpołudnia prowadzone były ożywione rozmowy i pertraktacje między poszczególnymi delegacjami celem doprowadzenia do porozumienia. Jak słychać, wszelkie wysiłki zmierzają do sprowadzenia projektu Hendersona i projektu Barthou do wspólnego mianownika.

Rzym, 7 czerwca. Prasa włoska, która podobnie jak prasa niemiecka w ostatnich czasach z wielkim zadowoleniem mówi o pogrzebieniu konferencji rozbrojeniowej, przynosi dziś znowu inspirowane artykuły wstępne, poświęcone tej sprawie, — a wszystkie jednogłośnie podkreślające bankructwo idei rozbrojenia. „Corriere della Sera“ pisze, że dziś niema już ani jednego człowieka na świecie, któryby wierzył w rozbrojenie. „Gazetta del Popolo“ wskazuje, że zamiana konferencji rozbrojeniowej na konferencję bezpieczeństwa jest nie do wykonania. Rząd faszystowski — twierdzi dziennik — spełnił swój obowiązek, zmierzający do osiągnięcia realnego rozwiązania. Teraz zaś spełni swój obowiązek wobec państwa i zapewni mu własne bezpieczeństwo. Dziennik wypowiada się wreszcie za zaniechaniem dalszych obrad genewskich, jako bezcelowych.

ZASTRZELENIE BRATA B. DYKTATORA HISZPAŃSKIEGO

Madryt, 7 czerwca. W miasteczku forticznym Hernani, pod San Sebastian, dokonano ubiegłej nocy zamachu rewolwerowego na generała Fernanda Berenguera, brata dyktatora hiszpańskiego w okresie 1930/31 r., generała Damazego Berenguera. W chwili, gdy generał zamierzał wsiąść do tramwaju, z grupy osób padło w jego kierunku kilka strzałów, od których generał poniósł śmierć na miejscu. Sprawcy zbiegli. Pierwsze dochodzenia policyjne wykazały, że generał Fernando Berenguer padł ofiarą pomyłki, przeciwnicy polityczni zamierzali bowiem zgładzić generała Damazego Berenguera, a przez pomyłkę zastrzelili jego brata, którego wzięli za byłego dyktatora.

KRWAWY STRAJK ROBOTNIKÓW ROLNYCH W HISZPANII

Madryt, 7 czerwca. Proklamowany przez komunistów i syndykalistów strajk robotników rolnych nie udał się. Jedynie w prowincjach południowych Hiszpanji usłuchała część robotni-

ków i przystąpiła do strajku. W prowincjach Jaen i Sewilla doszło do licznych aktów teroru i gwałtu, a w wielu wypadkach do krwawych walk między pracodawcami a strajkującymi robotnikami. Podczas walk 10 osób poniosło śmierć a ponad 20 odniosło rany.

GROZBA STRAJKU W PRZEMYSŁE STALOWYM AMERYKI

Waszyngton, 7 czerwca. Rokowania między pracodawcami przemysłu stalowego a generałem Johnsonem w sprawie żądań robotniczych nie doprowadziły do porozumienia. Przedstawiciel związków zawodowych przemysłu stalowego żąda uznania przez pracodawców umowy zbiorowej, czemu przemysłowcy sprzeciwiają się z całą startowczością. Specjalna delegacja robotników przemysłu stalowego udała się do ministra pracy, miss Perkins i oświadczyła jej, że w razie gdyby pracodawcy do niedzieli nie przyjęli stawianych im warunków, proklamowany zostanie strajk generalny.

Kronika lwowska

(Od naszego korespondenta)

Już drugi tydzień trwa włoski strajk w lwowskich browarach. 140 ludzi głoduje w zamknięciu. Robotnicy! obywatele! bojkotujcie wszędzie piwo lwowskie!

— 000 —

ECHA „LWOWSKICH WYBORÓW“. W ub. wtorek minął termin składania protestów wyborczych. Znane metody, zastosowane przez czynnik administracyjny przy sposobności badania podpisów na listach kandydatów (a przy protestach musi być zebrana ta sama ilość podpisów) odebrały nadzieję skuteczności tej akcji nawet u lwowskich endeków. Komitet wyborczy tego stronnictwa ogłosił, że widząc bezcelowość tej drogi, protestów do wojewody lwowskiego wnieść nie będzie. Tak więc oto Lwów stanął w rzędzie takich miast kresowych jak Brześć, Łuck i t. p. Tak tutaj jak i tam — rządy silnej ręki i porządek „gwarantowany“.

STRAJK WŁOSKI ROBOTNIKÓW BROWARNIANYCH. Strajk włoski w akcyjnym browarze lwowskim trwa nadal. Stu czterdziestu pięciu ludzi zabarykadowanych w lokalach na terenie browaru, broni się zawzięcie i po bohatersku przed atakiem rozwydrzonych wielkorządzców. Do pomocy miejscowym kacykom przybył z Warszawy jeden z największych udziałowców, bankier p. Aszkenaze, który wczoraj poprowadził atak przeciwko strajkującym. Inspektorat pracy widząc, że właściwie niema tak daleko idących różnic pomiędzy stanowiskami obu stron, postanowił raz jeszcze wdrożyć pertraktacje, aby ten skandal w browarach lwowskich zakończyć. Pertraktacje odbyły się onegdaj w dniu 6 bm. Ze strony robotników poza barykadę wyszło osmiu z tow. Pietrusą jako przewodniczącym Związku na czele. Ze strony zarządu browarów wzięli udział w konferencji pp. Schnejder, Schaff i Horszowski, ze strony rady nadzorczej pp. Zeleński i Aszkenaze. Przewodniczył konferencji p. inspektor Pławski. Z dyskusji okazało się, że robotnicy nie żądali ani gwarancji godzin pracy ani nie stawiali nowych żądań co do wysokości płacy, przeciwnie, gotowi byli o ile konjunktura nie pozwoli na utrzymanie dotychczasowych plac, zrobić ustępstwa. Żądali natomiast powrotu wszystkich pracujących do pracy. Te ustępstwa nie trafiły pp. pracodawcom do przekonania — szczególnie p. Aszkenaze okazał się twardym i wojowniczym. P. Aszkenaze przyjął do wiadomości ale sprzeciwił się przyjęciu do pracy wszystkich pracujących. O ten punkt rozbiły się pertraktacje. Usiłowania więc inspektoratu pracy dla ukwidowania konfliktu spełzyły na niczem. Robotnicy wrócili do swojej „twierdzy“ a p. Aszkenaze pełnym triumfem wrócił do Warszawy. Z przebiegu tego konfliktu widać, jak pp. kapitaliści czują się na siłach w Polsce, jak beceremonialnie sobie postępują nie licząc się ani z opinią publiczną ani z opinią klasy robotniczej. Na niedzielę 10 bm. rada związków zawodowych zapowiedziała zgromadzenia we wszystkich związkach z porządkiem dziennym: walka robotników w browarze lwowskim.

AKCJA I PERTRAKTACJE ROBOTNIKÓW
CEGLARSKICH. — Od kilku tygodni prowadzi Związek robotników ceglarskich pertraktacje o umowę zbiorową na obecny sezon w ceglarnstwie. Wczoraj odbyła się konferencja w inspektoracie pracy, przy udziale sekretarza rady związków tow. Kuśnierza. Pertraktacji nie ukończono, różnic wielkich niema, zdaje się, że przyjdzie do zawiązania umowy.

Z SALI SĄDOWEJ

O ROZRZUCANIE ULOTEK KOMUNISTYCZNYCH NA PLANTACH

Na plantach krakowskich dnia 11 marca b. r. dwaj żołnierze przytrzymali późną nocą jakiegoś osobnika na gorącym uczynku kolportażu ulotek komunistycznych wśród żołnierzy, przechodzących plantami. Przytrzymanym osobnikiem okazał się Abraham Ackerman (lat 21) krawiec z Pińczowa. Wraz z nim przytrzymano jego towarzyszkę Małą Messer, krawczynię z Lubaczowa, która również rozrzuciła takie same ulotki. Oboje stanęli wczoraj przed ławą przysięgłych w krakowskim sądzie okręgowym karnym. Ackerman przyznał się do winy, lecz twierdził, że dostał ulotki od nieznanej mu kobiety. Messerówna wyparła się udziału w kolportowaniu.

Trybunałowi przewodniczył so. dr. Stuhr, wicekwalif. so. dr. Kraus i so. dr. Pilarski, oskarżał prokurator dr. Szypuła, bronił adw. dr. Hollender.

Po przesłuchaniu świadków trybunał na podstawie werdyktu sędziów przysięgłych skazał Abrahama Ackermana na 2 lata więzienia, zaś Małą Messerównę na 1 i pół roku więzienia.

ZAWIADOMIENIA

TEATRY I KONCERTY

„FIRMA“ Z M. MODZELEWSKĄ I ST. JARACZEM. Dzisiaj w piątek i jutro w sobotę głośna komedia M. Hemara „Firma“ w wykonaniu znakomitych artystów pp.: M. Modzelewskiej oraz całego zespołu „Nowej Komedji“. — „Pieniądz to nie wszystko“, wesela komedia Bus-Fekelega dana będzie w niedzielę 10 bm. wyjątkowo na życzenie publiczności na przedstawieniu popołudniowym po cenach najniższych.

CHÓR DANA W BAGATELL. Jutro w sobotę i w niedzielę odbędą się występy znanego chóru Dana, który ostatnio odniósł niebywały sukces w Rosji, Estonji i Finlandji. Oprócz chóru Dana wystąpią jako soliści: Mieczysław Fogg, Marysia Nobisówna i Adam Wysocki.

SPORT

MAKKABI—CRACOVIA. W sobotę 9 bm. odbędą się inauguracyjne zawody w piłkę wodną między ligowcami

drużynami Makkabi i Cracovia o godzinie 6 wieczorem w parku krakowskim.

POLSKA YMCA. — OBÓZ LETNI DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ. Pionierem obozownictwa w Polsce jest polska YMCA, a obóz „Beskid“ jest jednym z najlepiej urządzonych i prowadzonych nie tylko w Polsce, ale i w Europie. Rok rocznie urządzenia obozowe wzbogacają się, a w roku bieżącym została wybudowana pływalnia, jedyna w swoim rodzaju w Polsce. Sezon obozowy rozpocznie się 21 czerwca i trwać będzie do 16 sierpnia, dzieląc się na dwa czterotygodniowe okresy. Wpisy i informacje w sekretarjacie działu chłopców polskiej YMCA (Kraków, ul. Biskupia 19, tel. 124-36) codziennie od 3 do 9.

SKŁADKI

FUNDUSZ PRASOWY „NAPRZODU“: Rychlicka (Borysław) 3 zł.

REPERTUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek: „Firma“.
Sobota: „Firma“.
Niedziela popołudniu: „Pieniądz to nie wszystko“; wieczorem: „Firma“.

KINOTEATRY

Adria: „Biała lilja“
Apollo: „Symfonia życia“
Atlantic: „Madame Butterfly“
Bagatela: „Miljon na ulicy“
Dom żołnierza: „Mąż swojej żony“
Promień: „Dziewczę z krainy burz“ i „Królewski kochanek“
Słonko: „Burza o brzasku“
Sztuka: „Gniazdo zakochanych“
Świt: „Kto zabił?“
Uciecha: „5 przeklętych dzentelmenów“
Wanda: „AL 14 zatonała“.

RADJO KRAKOWSKIE

Piątek 8 czerwca

6.30: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu, hejnał. 12.03: Wiadomości meteorologiczne i przegląd prasy. — 12.10: Gramofon. 13.00: Dziennik południowy. 13.05: Koncert z Poznania. 13.55: Wiadomości gospodarcze. 16.00: Godzina muzyki lekkiej. 17.00: Audycja dla chorych i koncert ze Lwowa. 17.30: Gramofon: Beethoven. 18.00: Najnowsze wydawnictwa — omówi dr. Adam Bar. 18.15:

Pieśń japońska z Warszawy. 18.45: Odczyt: „Kobieta i miłość w przysłowiu i anegdocie polskiej“ — wygłosi p. dr. Janina Felómanowa. 19.00: Rozmaitości i komunikaty. 19.15: Chór Dana z Katowic. 19.50: Wiadomości sportowe. 20.00: Myśli wybrane. 20.02: Skrzynka techniczna. 20.12: Pogadanka muzyczna z Warszawy. 20.22: Koncert symfoniczny z Warszawy. W przerwie: Dziennik wieczorny i gramofon. 22.00: Feljeton z Warszawy: „W polskim mateczniku“. 22.15: Muzyka taneczna i wiadomości meteorologiczne

Sobota 9 czerwca

6.30: Audycja poranna. 11.57: Sygnał czasu, hejnał. 12.03: Wiadomości meteorologiczne i przegląd prasy. — 12.10: Koncert z Warszawy i dziennik południowy. 13.05: Gramofon. 14.00: Wiadomości gospodarcze. 16.00: Muzyka lekka. 17.00: Słuchowisko dla młodzieży. 17.25: Muzyka salonowa i lekka. 18.00: Feljeton z Warszawy: „Co czytać?“ 18.15: Koncert kameralny z Poznania. 18.45: Co słychać w świecie? — dra Jana Reguly. 19.00: Rozmaitości, komunikaty. 19.15: Piosenki z Warszawy. 19.40: Gramofon. 19.50: Wiadomości sportowe. 20.00: Koncert szopenowski z Warszawy. 20.30: Gramofon. 20.40: Koncert z Warszawy. 21.00: Capstrzyk z Gdyni. 21.02: Dziennik wieczorny. 21.12: Muzyka lekka. 22.00: Pogadanka z Warszawy. 22.10: Gramofon: Obca piosenka. 23.00: Wiadomości meteorologiczne. 23.05—24.00: Muzyka taneczna.

ZWIĄZKI I ZGROMADZENIA

WSPÓLNE POSIEDZENIE ZARZĄDU CENTRALNEGO, KOMISJI REWIZYJNEJ I ZARZĄDU ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW PRZEMYSŁU DRZEWNEGO odbędzie się dziś w piątek o godzinie 6 wieczorem w Domu kolejarzy (ul. Warszawska 17, I piętro, drzwi Nr. 5). Sprawy przedzjazdowe.

OKRĘGOWY KOMITET ROBOTNICZY PPS KRAKÓW MIASTO odbędzie posiedzenie w sobotę 9 bm. o godzinie 6.30 wieczorem w sekretarjacie (ul. Dunajewskiego 5, II piętro).

SPOŁECZNE BIURO POŚREDNICTWA PRACY DLA SŁUŻBY DOMOWEJ ORAZ ZWIĄZEK DOZORCÓW I SŁUŻBY DOMOWEJ zostały z dniem 24 maja przeniesione z ul. Dunajewskiego 5 na plac Matejki 8 (wejście z ul. Kurniki 1, parter, lokal sklepowy). Godziny urzędowania od 9 rano do 1 w południe i od 3 popołudniu do 7 wieczorem (tel. 122-94).

Rozpowszechniajcie „Naprzód“!

W sobotę dnia 9 czerwca 1934 r. o godz. 4-tej popołudniu odbędzie się w lokalu Drukarni Ludowej w Krakowie, przy ul. Dunajewskiego L. 5

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Drukarni Ludowej w Krakowie, Spółki z o. o.

Porządek dzienny:

1. Wybór przewodniczącego Nadzw. Walnego Zgromadzenia.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
3. Sprawozdanie Zarządu Drukarni i Rady Nadzorczej z działalności.
4. Wnioski i interpelacje.

ZARZĄD

CIASTKARNIA „POLAR“ ≡ OTWARTA ≡

właściciel: **TADEUSZ A. KOZŁOWSKI**
Kraków, ULICA SZEWSKA L. 22

Ciastka — Torty — Ciasta — Lody — Kawa
Herbata — Mleko — Pieczywa **sowe**

Najtańsze źródło zakupu

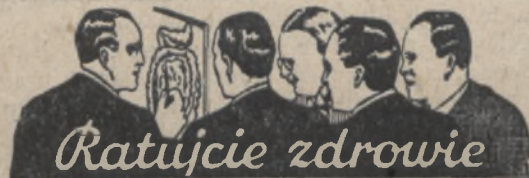
Rowerów — Gramofonów Instrumentów muzycznych

i wszelkich części zapasowych w znanej ze solidności firmie

LEOPOLD HUTTERER

Kraków, Grodzka 43. Telefon 128-02 i 107-02

CZYTELNIKOM „NAPRZODU“ POLECAMY
SKŁAD SUKNA **B. SCHONBERG**
KRAKÓW, GRODZKA 30.

Ratujcie zdrowie

Powadź światła lekarskiego stwierdzili, że 75% chorób powstaje z powodu obstrukcji. Chory żołądek jest główną przyczyną powstawania najrozmaitszych chorób, — zanieczyszczenia krwi i tworzy zia przemlane materji.

ZIOŁA Z GÓR HARCU

D-ra LAUERA

Jak to stwierdzili wybitni lekarze, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA usuwają cierpienia wątrobę, nerak, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm.
Cena pudełka Zł. 1.50; podwójne pudełko Zł. 2.80
Sprzedaż w aptekach i drogerjach (zbl. aptecznych.)

17

Restauracja Powszechna

Kraków, ulica Karmelicka 17

po gruntownem odnowieniu lokalu
wydaje smaczne

Oblady z 3 dań po 1 zł

Poleca wyborowe wędliny tuchowskie
Wieczorem KONCERT

Sztuczne uzębienie

a to: białe zęby 6 zł, plomby 5 zł,
korony złote 20 zł, korony z białego szlachetnego metalu 10 zł
wykonuje szybko i na spłaty dentysta

A. Kornik, Kraków, Florjańska 29, I p.

Telefon 179-32.

Niewygodne

gorsety i pasy, zagraniczne lub krajowe, poprawia i przerabia na wygodne jedyna w Polsce pracownia

**Franciszki Haeckerowej
Kraków, Rynek Gł. 30,**

gdzie każdy model robiony jest indywidualnie, na miarę, a nie tuzinowo czyli tandetnie. :- :-

W BIBLIOTECE TUR

(Kraków, ul. Dunajewskiego 5).

są do nabycia:

Adler M.: Marksizm jako proletariacka nauka życia —.75
Adler M.: Droga do socjalizmu . . . . . —.75
Gospodarka, polityka, taktyka, organizacja socjalizmu . . . . . 1.—
Socjalizm. Zarys bibliograficzny i metodyczny . . . . . 3.—
Zamówienia z prowincji należy kierować wprost do Księgarni Robotniczej, Warszawa, Czerwonego Krzyża 20.

ELIZA AMEISEN

PRZEDSIĘBIORSTWO TECHNICZNO-HANDLOWE

Kraków, ul. Dunajewskiego 3

Telefon Nr. 144-07

poleca ze składu gaśnice ręczne, pompy, silniki, węże, pasy, narzędzia precyzyjne, „FLUDOR“ przybory lutownicze, oraz wszelkie artykuły techniczne i elektrotechniczne.